LII NR. 25. — ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 11, 1967 — 10 CENTŲ

Prez. Johnsonas su 17 lotynų Amerikos prezidentų

LBJ išsivežē Amerikos bendros rinkos planą, kuris J. Valstybēm atsieis papildomai 1.5 bil., bet lotynų Amerika reikalauja ko kito. Neaišku, ar susitars.

Prezidentas LBJ, balandžio 10 iškilmingai sutikęs grįžusį iš Europos viceprezidentą H. H. Humphrey, išvyko į Punta del Este, Urugvajaus kurortą, 90 mylių nuo sostinės, kur susitiks su 17 ar 18 kitų Amerikos žemyno prezidentų, atstovaujančių 240 milijonų gyventojų. Konferencija pradėta balandžio 12 ir baigsis balandžio 14. Prieš tai jau anksčiau nuvykęs valstybės sekr. Rusk su lotynų Amerikos užsienių ministeriais atliko paruošiamuosius darbus.

Prezidento kelionė į lotynų Ameriką skiriasi nuo viceprezidento kelionės po Europą. Pastarasis siekė suprasti Europą ir jai išaiškinti Ameriką.

Prezidentas išvyko su konkrečia programa lotynų Amerikos ūkinei ir socialinei pažangai.

Pastangos nėbenaujos. Prez. Kennedy paskelbė "pažangos programą", kuri numatė įlieti į lotynų Amerikos ūkinį gyvenimą 10 bil. Nors Amerika įlieja dabar kasmet po vieną bilijoną, bet pažanga tebėra silpna — per lėta gyvenimo lygiui pakelti. Priežastys tam:

— Lotynų Amerikos gyventojų prieauglis didesnis nei kur kitur — kasmet po 3 proc.;

— Lotynų Amerikoje gamybos prieauglis pernai buvo 4.2 proc. Taigi atsižvelgiant į gyventojų prieauglį kiekvieno asmens pajamos auga tik 1 proc. Pridėjus prie to Jungtinių Valstybių duodamą "pažangos programos" paramą, tas asmens standarto kilimas išreiškiamas 2.5 proc.

— Tebėra didelis skirtumas tarp lotynų Amerikos ir Jungtinių Valstybių. Lotynų Amerikoje asmens metinės pajamos siekia 300 dol., Jungtinėse Valstybėse 3,000 dol. Skirtumas didelis ir tarp atskirų lotynų Amerikos valstybių. Du jų kraštutinumai — supramoninta Brazilija ir primityvaus žemės ūkio kraštas Paragvajus.

Prezidentas LBJ išvyko su planu išlyginti tuos didžiuosius skirtumus ir pagreitinti pažangos tempą tokiu būdu, kaip tai buvo padaryta Europoje. Po karo Europa buvo remiama Amerikos Marshallo planu, paskiau Europos 6 valstybės sukūrė bendrą ūkinę rinką, arba Europos ūkinę bendruomenę, kuri davė gerų vaisių. **Prezidento LBJ planas siekia organizuoti Amerikos žemyno bendrą rinką, ūkinę bendruomenę.** Reguliuojant kainas, muitus palaipsniui laisva ūkinė rinka turėtų būti pasiekta per 18 metų.

Jungtinės Valstybės prie "pažangos programos" sumos — vieno bilijono metam numato pridėti dar po 300 mil. per penkeris metus.

Tai milžiniška programa. Bet ji nepasieks norimų vaisių, jei pačios lotynų Amerikos valstybės nepagreitins socialinių reformų viduje.

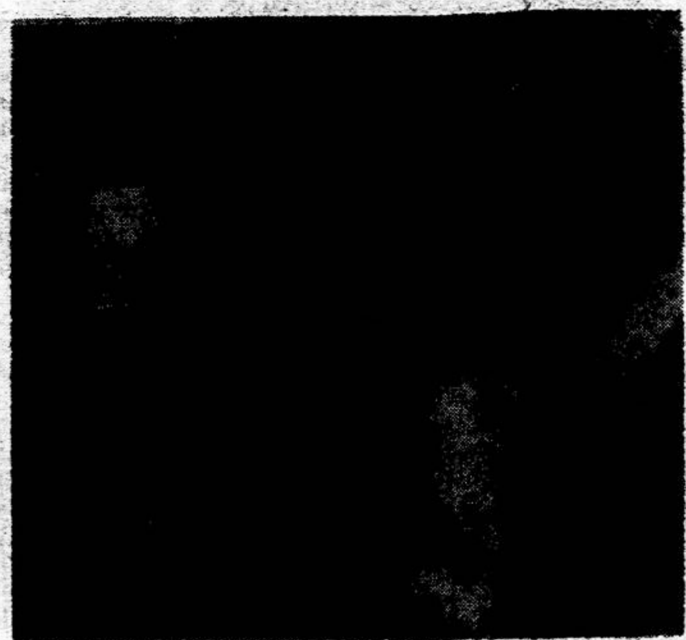

Grįžusį iš Europos viceprezidentą H. H. Humphrey sveikina prezidentas L. B. Johnsonas, prieš išvykdamas į lotynų Ameriką.

HHH KELIONĖS BALANSAS: galas rodos geresnis nei pradžia

Viceprezidentas H. H. Humphrey balandžio 10 grįžo iš Europos. Kelionės įspūdžiai pabaigoje rodos geresni nei pradžioje. Ir C.L. Sulzbergeris (N. Y.T.) vertina, kad **gerai buvo padaryta, jei vyko viceprezidentas o ne prezidentas.** H. H. Humphrey paliko gerus įspūdžius ne tik Bonnoje, bet ir Paryžiuje, radęs tinkamus žodžius pagerbti prezidentui de Gaulle, su kuriuo Amerika labiausiai šaltuoju gyvena. Prieš H.H.H. stipriausios demonstracijos buvo suorganizuotos taip pat Paryžiuje balandžio 7: sudeginta Amerikos vėliava, išdaužyti Amerikos namuose langai, apmėtytas H.H.H. automobilis kiaušiniais; sužeisti 46 policininkai. Riaušės visur organizuotos tuo pačiu būdu: kiaušiniai, plastiniai maišeliai su raudonais dažais. Matyt, diriguota tos pačios rankos — komunistinės prokomunistinės, vietom net iš Amerikos.

Pats viceprezidentas vertina, kad kelionė padėjo jam suprasti Ameriką ir padėjo išaiškinti Amerikos siekimus Europai.

LOTYNŲ AMERIKA: kas sunkina susipratimą ir pažangą

Punta del Este užsienių reikalų ministeriai nepajėgė susitarti prieš prezidentų pokalbį. Numatė tartis tada, kai prezidentai bus pasikalbėję. O nesusitarė, nes valstybės sekretorius Rusk negalėjo patenkinti lotynų Amerikos ministerių noro.

Jie nori daugiau paramos iš Jungtinių Valstybių — kad J. Valstybės sumažintų "diskriminacinius" muitus ir atidarytų rinką lotynų Amerikos gaminiam; kad duotų ilgalaikius kreditus. Labiausiai to reikalauja Kolumbija ir Ekvadoras. Pastarasis net grasino boikotuoti konferenciją, jei nebus iš anksto pažadėta nuolaidų. Bolivija jau pasiskelbė boikotą.

Jie nenori sava parama gelbėti kitų lotynų Amerikos kaimynų. Brazilija, Argentina, Meksika nenorom sutinka bendros rinkos idėją. Aiškinasi, kad gerovę pirma reikia pasiekti savo valstybės viduje. Bendroje rinkoje, jos mano, teks dalytis su atsilikusių kaimynų skurdu. Venezuela dėl to priešinga, kad jautiena būtų importuojama iš Kolumbijos, nes galvijus Kolumbijoje perpus pigiau augina nei Venezueloje.

Kiek bendros rinkos idėjai kliudo tautinis egoizmas, kiek reiškiasi agitacija iš šalies (iš Montevideo patraukė į Punta dėl Este jaunų demonstrantų grupė su šūkiais už Castro!), neaišku. Pažangai kliudo betgi ir **manija stiprinti pramonę, apleisti žemės ūkį.** Dėl tos manijos žemės ūkio gamybos prieauglis mažesnis nei gyventojų prieauglis — maisto gamyba asmeniui padidėjo per penkeris metus tik dešimtadaliu vieno procento. Nors klimatinės sąlygos tinkamos žemės ūkiui, bet lotynų Amerika maisto importuoja iš užsienių už 600 milijonų per metus.

Tokia padėtis ir nuotaikos nėra palankios prezidento LBJ nusivežtam planui, nes LBJ siekia, kad lotynų Amerika pati rodytų daugiau pastangų, lotynų Amerika siekia, kad "turinčioji" Amerika duotų "neturinčiajai" Amerikai.

NUĖMĖ RUŽAVUOSIUS AKINIUS — Vakarų Europoje pamatē liūdnus vaisius sēklos, kurią sējo ir tebesēja bei globoja Amerikoje

Po viceprezidento Humphrey kelionės Europoje Hearsto korespond. Kingsbury Smith paskelbė savo įspūdžius bei išvadas (WJT balandžio 10). Pagrindinė išvada: **"Kelionė parodė, kad Europoje reikalinga psichologinė ofenzyva atremti komunistų įkvėptai kampanijai prieš Ameriką".**

Daugumoje Europos sostinių, kurias Humphrey aplankė, komunistai sugebėjo sudaryti įspūdį — dėsto Smith —, kad gyventojai jam nepalankūs. Vienintelis miestas, kuriame sentimentas už Ameriką nustelbė priešamerikines demonstracijas, buvo Berlynas — dešimtys tūkstančių surengė Humphrey šiltą priėmimą.

Esą juo arčiau prie geležinės uždangos Europoje, juo sunkiau komunistam surasti paramos demonstracijom prieš Ameriką.

"Keliaudamas su Humphrey dalį jo kelionės, aš laikiau pažeminimu, jei Amerikos europiniai sąjungininkai nepadarė didesnių pastangų parodyti Jungtinių Valstybių viceprezidentui, kad jie įvertina tai, ką Amerikos mokesčių mokėtojas yra padaręs vakarų Europai.

"Išskyrus Berlyną, nei vyriausybė nei vietinės valdžios nesurengė jokio proamerikinio mitingo. Jokios "Amerikos draugų" organizacijos neparuošė plakatų su šūkiais "Welcome Humphrey", kuriais būtų atremti šūkiai "Humphrey Go Home", "Humphrey Murderer" — tokius išrašė komunistai ant sienų pagal kelią, kuriuo vyko Humphrey.

"Tai rodės kaip liūdnas ženklas apie dėkingumą tų tautų, kurias išlaisvino Amerikos karinė jėga iš nacių okupacijos, apsaugojo po karo nuo komunistų apvaldymo ir Amerikos dolerių bilijonai pakėlė iki klestėjimo.

"Atėjo laikas pasirūpinti, kad kas nors pataisytų Amerikos vaizdą vakarų Europoje..

"Europa iš tikrųjų mažiau yra antiamerikinė, nei komunistai, nei de gaullistai ir intelektualiniai bitnikai norį tai parodyti. Bet komunistai turi laisvas rankas Prancūzijoje, Italijoje ir Didžiojoje Britanijoje Amerikai šmeižti, žmonėm klaidinti apie Amerikos siekimus Vietname ir sudaryti įspūdį, kad Jungtinės Valstybės sąmoningai imasi nežmoniško karo prieš Vietnamo gyventojus.

"Niekas nedalina lapelių, kurie rodytų baisiai sužalotus kūnus Pietų Vietnamo moterų ir vaikų, nukankintų Vietkongo. Niekas nepakelia plakato, kuris pakartotų, ką Humphrey sakė Berlyne — kad Amerika gina tą patį laisvės principą Vietname, kurį gynė ir Berlyne, kada ji ėjo iki briaunos karo su Rusija, kad apsaugotų buvusią Vokietijos sostinę nuo komunistų pavergimo".

★

Korespondento Smith žodžiai nuoširdūs. Jie **taikomi** Europos vyriausybėm ir visuomenėm, bet jie **pataiko** Amerikai, nes:

— Amerikos intelektualai paleido mitą, kad komunistinė grėsmė praėjo, komunistai atsisakę agresijos ir kad reikia su jais bendradarbiauti;

— Amerikos vyriausybė ir teismas davė komunistam ir kitiem laisvas rankas šmeižti Ameriką ir Amerikos tam tikra spauda, kuri pasiekia Europą klaidina Europos visuomenę tokiais šmeižtais kaip dr. M. L. Kingo.

— Smitho pagrindinė išvada apie psichologinės ofenzyvos reikalą Europoje turėtų būti adresuota Amerikai ir skambėti: **"Amerikoje reikalinga psichologinė ofenzyva atremti komunistų įkvėptai kampanijai prieš Ameriką".**

Tai, ką Smith pamatė Europoje Humphrey kelionės metu, yra vaisius to, kas buvo brandinama Amerikoje per eilę metų. Vaisius liūdnas, kai į jį pažvelgė be ružavų akinių.

Mirē plk. Vladas Grudzinskas

Vladas Grudzinskas, buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininkas, 1964 atvykęs iš Lietuvos pas savo šeimą ir apsigyvenęs pas dukterį bei žentą Grinius Chicagoje, balandžio 9 mirė, sulaukęs 71 metų amžiaus. Palaidotas balandžio 11.

Velionis buvo gimęs Mariampolėje 1895. Baigęs gimnaziją, buvo mobilizuotas Rusų armijon ir tarnavo kaip karo valdininkas. Lietuvon grįžo 1918 ir buvo paskirtas Lietuvos kariuomenės intendantu. Pasižymėno administraciniais gabumais. Toje srityje specializavosi Prahoje — baigė karo akademijoje intendantūros skyrių. Išėjęs atsargon Klaipėdoje buvo Maisto fabriko direktorius. Po 1941 sukilimo buvo maitinimo valdytojas laikinojoje vyriausybėje. Vokiečių 1944 buvo suimtas, likviduojant vietinę rinktinę, ir atsidūrė Stutthofo kacete. Ten sulaukė karo pabaigos. Užėję bolševikai atrinko sveikesnius ir mobilizavo kariuomenėn. Tarp jų buvo ir pulk. Grudzinskas. Mobilizuotas kaip eilinis. Po karo leista grįžti į gimtąją Mariampolę, kur gyveno motina. Tarnavo kooperatyvuose. Kai motina mirė, žmonos ir vaikų, kurie buvo atsidūrę vakaruose, pastangom, buvo išleistas 1964 į Ameriką.

ROMNEY PASISAKĖ

Gub. Romney balandžio 7 Hartforde, Conn., pasisakė dėl Vietnamo. Pasisakė prieš traukimąsi ir prieš karo didinimą. Prieš taiką Hanoi sąlygom, už amnestiją karą baigus ir "išlaisvinimo fronto" įtraukimą į darbą, jei jis atsisako nuo teroro. Šia kalba Romney priartėjo prie LBJ politikos. Patarėjai paveikė, kad eidamas su A. D.A. politika, praras opiniją.

Popiežius Paulius apie negeroves Bažnyčios viduje

Popiežius Paulius balandžio 7 Italijos vyskupų konferencijos dalyviam reiškė savo susirūpinimą ne dėl pavojų Bažnyčiai iš šalies, bet dėl pavojų iš vidaus. Tarp jų minėjo **nukrypimą nuo tikėjimo tiesų (dogmų), norą pasiduoti Bažnyčios mokomajam autoritetui tikėjimo tiesų srityje.** Vyskupam priklauso pareiga kovoti su "savo asmens kultu" ir su nedrausmingumu.

Popiežius neminėjo, bet aiškintojai sako, kad jo atitraukta kalba buvo taikoma tom grėsmėm, kurios labiausiai prasiveržė tarp Olandijos teologų, ėmusių kelti abejones dėl tikėjimo tiesų — dėl Marijos nekalto prasidėjimo, dėl Kristaus prisikėlimo iš mirusių. Iš ten tos abejonės permetamos ir į Ameriką.

Tikējimų vienybē Montrealio parodoj

Montrealio paroda bus atidaryta balandžio 28. Joje pagal U. S. News a. W. Report pranešimą didžiausia kontraversa esanti dėl **bendro katalikų ir protestantų skyriaus.** Tikėjimo reikalai būsią pristatyti šių dienų kalba — fotografiniais montažais, muzikiniais garsais, kurie, Montrealio jėzuito pareiškimu, būsią tokis eksperimentas, po kurio niekas negalės kaltinti, kad krikščionys ignoruoja tiek daug liūdnų reikalų mūsų laikais. Tuos reikalus ypačiai vaizduos filmas 'Žmogaus blogiausiuose pasireiškimuose' — rasinės riaušės J. Valstybėse, nacių koncentracijos stovyklos, Hiroshimos bombardavimas.

Žurnalo informacijoje neminima, ar šalia nacių stovyklų bus ir jų idėjinių brolių komunistų stovyklos. Be jų tik viena žmonijos pikčiausių pasireiškimų pusė būtų filme rodoma.

De Gaulle taip pat lankysis

Vizitai, numatyti tarp Paryžiaus ir Maskvos, atidėti rudeniui. Turėjo atvykti Sovietų Podgorny ir Brežnevas. Aiškinama, kad de Gaulle dabar tuo nesuinteresuotas, nes tai gali labiau sustiprinti Prancūzijos ir taip jau stiprius komunistus. Maskva taip pat nesuinteresuota, nes mano, kad atsilankymas Paryžiuje gali sustiprinti de Gaulle autoritetą tarp Prancūzijos komunistų...

De Gaulle numato lankytis parodos metu Kanadoje, taip pat Europoje — Lenkijoje, Rumunijoje, Vokietijoje. Jei de Gaulle pernykštė kelionė į Maskvą turėjo būti demonstracija ne tik prieš Ameriką, bet ir prieš Erhardo Vokietiją, taip dabar de Gaulle vertinąs, kad Vokietijos Kiesingerio ir W. Brandto politika esanti pozityvi. Taigi atkrinta reikalas demonstruoti, nors tai ir nereiškia de Gaulle politiką pakitus.

— **Rockefellerio šalininkai** sudarinėja opiniją, kad Johnsonui sunkiausiai būtų nugalėti, jei respublikonai išstatytų gub. Rockefellerį su sen. Percy.

— **Dėl Manchesterio knygos** "Prezidento mirtis" P. Salingeris, buvęs prez. Kennedy spaudos sekretorius, pareiškė apgailestavimą, kad jis padaręs klaidą — įsiūlydamas Manchesterį knygai rašyti.

LBJ IR DEMOKRATAI

Gallupo duomenim, iš 10 demokratų 4 nepritaria prezidento LBJ politikai Vietname. Nepritariančių procentas per metus paaugo dvigubai. Demokratų 49 proc. pritaria, 38 nepritaria. Visų apklaustųjų 42 pritaria, 45 nepritaria.

Du trečdaliai apklaustųjų mano, kad vyriausybė neskelbia visos tiesos apie Vietnamą.

Jei dabar būtų rinkimai, tai už Romney pasisakytų 52 proc., už LBJ 43 proc. Pereitų metų liepos mėn. buvo 48:44 LBJ naudai. Nuo LBJ bėga demokratai: pernai liepos mėn. LBJ pusėje buvo 77 proc. demokratų, dabar 69.

[illegible] ... Amerikos ir Kanados vyskupijų. Kun. K. Pugevičius vadovauja Baltimorės arkivyskupijos radijo ir televizijos programai "The Good News", kuri pripažinta "inteligentinga, patraukli mūsų dienų religinių problemų programa". Gabrieliaus žyminį pripažįstant buvo atsižvelgta į jo paruoštą dokumentinį pusės valandos vaizdą "Out of the Depths", kuriame pristatomos "Marija, gelbėk mus" — Sibiro mergaičių maldos.

Asmeninis apaštalavimas, įsipareigojimas, o taip pat - malda

Lietuvos valstybės [illegible] (25)

ALĖ RŪTA, rašytoja, [illegible], Los Angeles, Calif.
SESUO M. PAULĖ, [illegible] veikėja, ypačiai stovyklų organizatorė, Putnam, Conn.

Abi jos atsakė trumpai, glaustai. Abiejų atsakymus suglaudžiam po tais pačiais klausimais.

1. Kokiais žygiais sustiprintume diplomatinę kovą dėl laisvės, padėtume tėvynėje likusiam tautos kamienui išsilaikyti, išlaikyti savyje laisvės ilgesį ir pasitikėjimą?

Alė Rūta:

Lietuviškos vienybės pastangomis. Vasario 16-tos ir rugsėjo 8-tos minėjimus pravesti ne saviems, o pasauliui (per radiją ir televiziją).

Bendrauti, kiek įmanoma su kraštu [illegible] dėl [illegible].

Sesuo M. Paulė:

Žodis "laisvė" duoda [illegible], kad kova [illegible] ir [illegible] prasta. [illegible] reikia [illegible] ir [illegible] bei rūpestingumo stebint diplomatinės kovos eigą, kad laiku būtų išnaudota padėtis.

Svarbu, kad tėvynėje likę jaustų ryšį su mumis. Laiškai ir siuntiniai tam naudingi. Iš savo pusės turime suprasti jų kebilą padėtį, tiksliai sužinoti jų pageidavimus iš ten apsilankiusių ar čia atvykusių, [illegible] rėti [illegible] ka — [illegible] pakelti [illegible].

2. Kokiais žygiais [illegible] ypačiai jaunimo, [illegible] savigarbą, kultūrinį aktyvumą, ryšio su [illegible] valstybinės idėjos [illegible]?

Alė Rūta:

Svarbių veikalų (grožinės literatūros ir mokslinių) išleidimu anglų kalba ir plačiau jų paskleidimu.

Sesuo M. Paulė:

Sukurti darnų santykį šeimoje, kad būtų tikras [illegible] bei [illegible] dirbti, jo [illegible] dina. Šiuo metu pastebima apatija, abejutiškumas. Jaunimas ja negali [illegible], jam reikia vyresniųjų suprantančios ir palaikančios pagalbos.

3. Kokiais žygiais laimėtume gyvenamo krašto nelietuviškai kalbančių asmenų ar institucijų dėmesį bei paramą Lietuvos laisvės idėjai?

Alė Rūta:

Spauda ir asmeniniu apaštalavimu [illegible].

Kiekvienas lietuvis turėtų būti savo krašto ambasadorius, [illegible] visuomenėje, kad draugiškumas bei žmoniškumas kitus patrauktų, gera orientacija tautos reikaluose bei kitų apie juos supažindinimas. Taip būtų paveikiama aplinka.

Platesnio masto visuomeninis veikimas, kad Vasario 16-tos minėjimai, delegacijos, demonstracijos pasirodytų spaudoje ir gautų platesnius atgarsius, o ne vien ribotus paradais, kurie tik iš akių ir iš atminties.

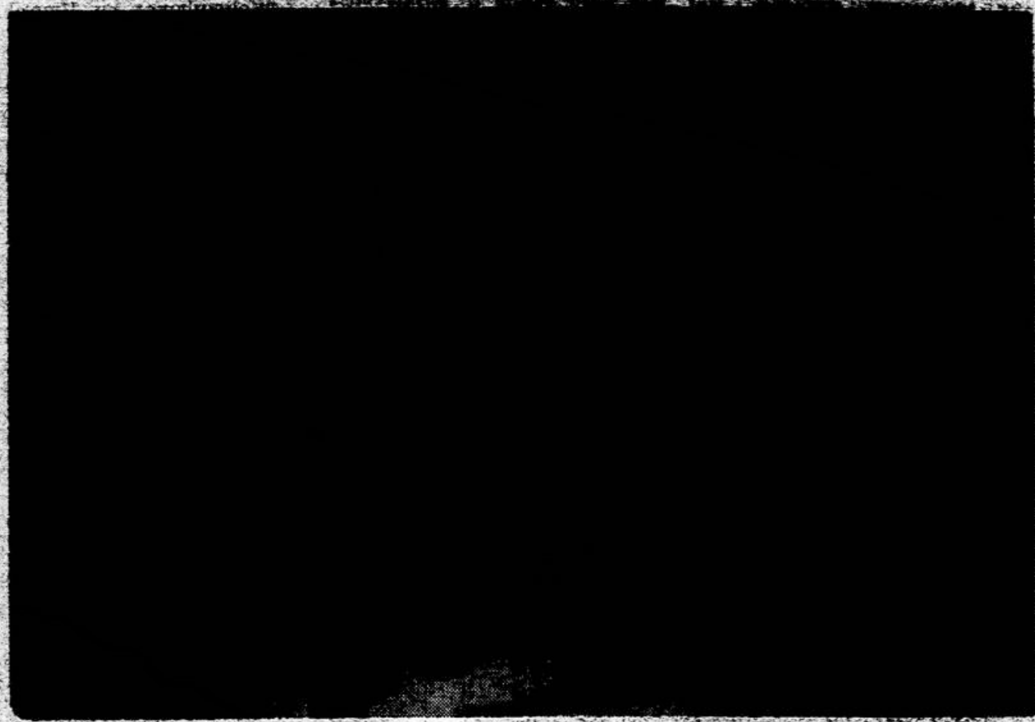

Balfo centro valdybos nariai ir reikalų vedėjas. Iš k. į d.: kun. V. Martinkus — pirm., J. Gerdvilienė — sekretorė, Br. Spūdienė — vicepirm., dr. A. Škėrys — vicepirm., kun. L. Jankus — reikalų vedėjas.
Nuotr. R. Kisieliaus

ATVIRAS LAIŠKAS MOKSLEIVIO TĖVAM

Jūsų vaikus tik pasiskolinom, bet negalim jiem atstoti tėvų. Radom, kad jie yra graudžiai vieniši. Sako, jūs neturit laiko su jais net pasikalbėti . . .

SPAUDA

Ateities žurnalas daro pastangų pašalinti prarają tarp tėvų ir vaikų, nutiesti "tiltus" tarp dvejopų kartų. Šių metų pirmame nr. A. Sabalis kreipėsi į vaikus ir aiškino jiem, ar iš tikro tėvai yra taip jau atsilikę ir nepažangūs. Antrame nr. moksleivių kuopos Globėjas kreipiasi į tėvus, kad jie parodytų iniciatyvos tiesti ranką vaikam. Laiškas vaizdžiai ir taikliai prašneka:

Gerbiamieji,

Esu moksleivių ateitininkų kuopos globėjas. Nors matau Jūsų sūnus ir dukras gana dažnai — kai kuriems iš Jūsų esu visiškai nepažįstamas. Tačiau noriu Jus iš anksto įspėti, kad tai nereiškia, jog moksleivių tėvai man yra visiškai nepažįstami; mes globėjai, esame ypatinga, sakyčiau, ateitininkų rūšis, — pažįstame Jus iš Jūsų vaikų . . . Net ir tie tėvai, kurie niekada nėra niekur pasirodę, — ir tie esate atstovaujami. Mano kolega gretimame mieste net yra nukalęs tokį posakį: "parodyk tik tu man vaikus ir aš tau parodysiu tėvus". Žinoma, nesame mudu jokie psichologijos ekspertai ir nemokam, pažiūroję į moksleivį, pasakyti, kiek Jūs Lietuvą mylite! Tačiau kažkaip jaučiame savotišką ryšį ir labai, labai daug bendrumo. Todėl ir norisi pasikalbėti.

Visų pirma noriu padėkoti, kad man ir mano organizacijai patikėjote savo vaikus. Tai rodo pasitikėjimą visiems tiems dalykams, kuriuos ateitininkai skelbia. Bet mes esame tikrumoje dar baisesni, negu Jūs, gal būt, esate girdėję: mes ir vykdome, nors tas yra daug sunkiau, negu tik skelbti. Tačiau noriu viena pabrėžti: mes Jūsų vaikus tik pasiskoliname, jie faktiškai tebėra Jūsų! Yra tėvų tarpe ir tokių, kurie mano, kad mes moksleivius užauginsime gerais žmonėmis nors tėvai ir visai jais nesirūpintų. Taip tikrai nėra. Tokius tėvus tai pirmiausia (per moksleivius) atpažįstame. Mes esame tiktai Jūsų talkininkai. Moksleivių At-kų Sąjunga yra buvusi ir dabar yra daugeliui Jūsų vaikų užuovėja ir pastogė nuo daugelio slibinų, burtininkų ir suvedžiotojų, bet niekas jiem neatstos Jūsų šeimos.

Ši pradinį klausimą išsiaiškinus, eisime prie pagrindinio punkto: esame pastebėję, kad kai kurie moksleiviai yra labai graudžiai vieniši. Mums gaunasi įspūdis, kad Jūs gyvenate savo pasaulyje, o Jūsų vaikai — visai kitame. Šie du pasauliai nėra lietuviško ir amerikietiško gyvenimo rezultatas (kad tik tokia problema tebūtų, tai dar paprastas rūpestis), — šie du pasauliai mums, globėjams, kelia nerimo todėl, kad bijome, ar kartais nesate tiek "savo" reikalais užsiėmę, jog nebelieka laiko su vaikais net pasikalbėti?

Nereikia didelio "meno" atpažinti jaunuolį, kurio tėvai yra jo draugai: jis ir kalba, ir rašo, ir skaito lietuviškai taip, kaip Jūs ir aš. Diskusijose kartais, kad ir nežymiai — pasirodo nuoseklus galvojimas; jis žino pagrindines definicijas ir atsargiai vartoja žodžius, kurie jam truputį neaiškūs. Iš karto matyti, kad ne mokykloje tie dalykai jam apgraibomis papuolė.

Iš kitos pusės atsitinka, kad po pusantrų metų atsargios ir nuolatinės draugystės su globėju, moksleivis papasakoja jam savo problemą. Problema kartais esti menka, kartais didelė. "Kodėl tu nepasakai tėvam?" Atsakymas visada būna tas pats: "Negaliu. Jie neturi laiko ir be to — nesupras".

Viename Amerikos didmiestyje problema buvo tokia: moksleivis prašėsi išmokomas "judo", nes jo mokykloje veikė gauja, kuri prievarta leido heroiną visiems, kuriuos pagaudavo; jis norėjo apsiginti. "Kodėl tu nepasakai tėvam?"— persigandęs klausė kuopos globėjas. "Jie netikės; Lietuvoje gimnazijoje tokių dalykų nebuvo" — ramiai atsakė jaunuolis.

Pasaulis, kuriame gyvenam, šiandien yra toks "progresyvus", kad reikia didelės tėvų ir vaikų draugystės, idant tėvai žinotų, kaip kenčia jų vaikai.

Mano nuoširdus patarimas visiems tėvams: mažiau sakykite jiems pamokslų, o daugiau draugaukite su savo vieninteliais vaikais; jų problemos ir vargai šioje aukso šalyje yra visai skirtingi negu Jūs jas turėjote.

Vienas iš lengviausių draugavimo būdų, yra susidomėti, ką moksleiviai pas mus daro. Padėkite jiems lietuviškai rašyti ir pasiruošti susirinkimams. Parėjus namo, pasiklauskite, kaip susirinkimas praėjo.

Mano draugai sociologai man aiškina, kad didžiausias nutautėjimo pavojus gręsia pirmajai, svetimame krašte gimusiai, generacijai. Nežinau kiek jie yra teisingi, bet negaliu įsivaizduoti tėvo ir motinos, kurie bėgo iš Lietuvos tam, kad jų gimtinė pasibaigtų ciniškų Vakarų didmiesčio lūšnyne. Ar negeriau palikti po savęs ką nors kilnaus, šviesaus ir kovojančio, kad ne tik mes, globėjai, bet ir visa mūsų tauta Jus atpažintų, — iš Jūsų anūkų. Ar negeriau?

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Kolchoziniai sklypeliai — išsigelbėjimas

Sklypeliai [illegible] tebėra [illegible] nepageidaujamos kolchozininkų [illegible] bolševikijos vadų akyse. Ir Stalino ir Chruščiovo laikais vis užeidavo bangos [illegible] atimti iš kolchozininkų tuos žemės lopinėlius, — [illegible] daugiau dirba dvaro žemėj, vietoj kapstęsi savo darželiuose.

Ne kitaip ir dabar. "Kai kurie ūkių (ar partijos? E.) vadovai", — rašo žemės ūkio ekonomistė B. Povilionienė Tiesoj (kovo 10) — "kelia klausimą, ar neatėjo laikas siaurinti asmeninį pagalbinį ūkį, padidinant atitinkamai kolūkiečių pajamas iš visuomeninio ūkio".

Bandydama įrodyti, kad dar ne laikas, ekonomistė pateikia smulkesnių duomenų apie sklypelių reikšmę šių dienų kumečiams. Būtent:

Įvertinus, kiek pajamų gaunama . . . iš darbo sklypelyje ir dvaro [illegible], paaiškėjo, kad 1958 [illegible] už kolchozinį darbą [illegible] atlyginami triskart pigiau, negu vienos valandos darbo pajamos savame sklypelyje. Dabar, kolchozuose atlyginimus padidinus, esą išeina maždaug tas pats, ar kolchozė, ar savame darže dirbsi. Bet ir taip esant, kolchoze žmogus negali uždirbti tiek, kiek savame daržely. Tokiuose kolchozuose, kur atlyginimas jau "didelis", tai yra, net 4 rubliai už darbo dieną (pusrublis už valandą!), **kolchozinis uždarbis sudaro tik 60 proc. pajamų, o sklypelio pajamos 40 proc.** Bet apskaičiavus vidurkį, sako, išeina, kad atėmus iš žmonių sklypelius ir norint išlaikyti jų pajamas dabartiniame lygyje, reikitų tučtuojau padidinti atlyginimą kolchozuose net 2.6 karto. Vadinasi, visų kolchozininkų dabartinių pajamų tik 36 proc. gaunama iš kolchozų, o 64 proc. — iš sklypelių.

Iš 60 arų (maždaug pusantro akro) sklypelio, maždaug pusė paprastai užsodinama bulvėmis, apie trečdalis užsėjama miežiais, o likusioji dalis — daržovėmis bei šakniavaisiais. Išaugina apie 30 (dvigubųjų) centnerių bulvių, 4-5 cnt. miežių 4 cnt. daržovių ir apie 16 cnt. pašarinių šakniavaisių. Viskas suvartojama maistui ir pašarui, tik bulvių dalis lieka parduoti.

Vidutinė šeima laiko vieną karvę, dvi kiaules ir apie 10 vištų. Pasigamina 3,6 - 4 cnt. mėsos, 25.5 cnt. pieno ir apie 900 kiaušinių. (Pašaro kiekis papildomas [illegible] iš kolchozo gaunamais pašarais, kuriuos gauna darbo atlyginimo sąskaiton).

Sau prasimaitinti viena šeima (vidutinė) — 1965 metų apskaičiavimu, maistui suvartoja 5,4 cnt. grūdų, 8,6 cnt. bulvių, 2 cnt. daržovių, 1.5 cnt. vaisių, 2.9 cnt. mėsos ir gyvulinių riebalų, 19 cnt. pieno ir 625 kiaušinius.

Iš visų Lietuvoj sklypeliuose išaugintų bulvių 1965 metais buvę parduota tik 12.3 proc., nors maistui jų suvartojama tik apie 29 proc. Bulves pavartoja ir pašarui, pasigamina daugiau

(sukelta į 4 psl.)

Sovietinės enciklopedijos tiesos

Sovietiškai tikinčiajam tikrosios tiesos šaltinis yra "Didžioji sovietinė enciklopedija". Visa bėda, kad sovietinė tiesa greitai sensta, ir enciklopedija nespėja pajaunintos tiesos surašyti. Kai buvo likviduotas Berija, tai sovietinės enciklopedijos redakcija greitai atspausdino naujus lapus apie Beriją, [illegible] enciklopedijos prenumeratoriams, kad iškirptų senus lapus ir įklijuotų naujus. Bet ne viską galima tokiu būdu [illegible].

Dabar [illegible], sovietinis pilietis girdi apie Sovietam draugišką prezidentą de Gaullę, kuris lankėsi Maskvoje ir pas kurį lankosi sovietiniai draugai vadai; jis nori daugiau tiesos apie de Gaullę, atverčia enciklopedijos tinkamą vietą ir perskaito apačioje — nedrįsta garsiai pasakyti, kad jo sovietiniai vadai lankosi pas "monarchistą ir klerikalą", kuris atvirai pasisako už fašistinės diktatūros įvedimą ir karą prieš Sovietų Sąjungą bei kitas socialistines šalis".

Nuo de Gaulle akys nukrypsta į tą dogmatiką, išdaviką ir taikos priešą Mao Tsetungą. Atitinkamoj vietoj skaito tiesą iš didžiosios enciklopedijos, kad jis, tas niekšas, esąs "kovotojas už amžiną draugiškumą tarp kinų ir Sovietų tautų".

Geriau skaityti apie savuosius. Sakysim, apie tą išmestą iš valdžios avantiūristą, kuris tiek gėdos pridarė savo kumščiom ir savo batais. Enciklopedijoje sakoma, kad jis savo kelionėm daug prisidėjęs "prie taikos ir draugiškumo stiprinimo tarp 'tautų'".

Tiesa apie dabartinius sovietinius vadus. **Aleksiejus Kosyginas** skaito sovietinis pilietis enciklopedijoje — "įžymus valstybininkas ir buitinių reikalų ministras". Tik tiek? Gal daugiau apie jį bus drauge su jo bendrininku, kuris prasideda B-Brežnevu. Sovietiškai tikintysis skubiai verčia lapus su B raide ir nustebęs paleidžia enciklopediją iš rankų — tokio Brežnevo enciklopedijoje visai nėra.

Ką gi padarysi, enciklopedijos paskutinis leidimas buvo 1957 metais. Dabar vyriausybė įsakė paruošti naują leidimą iki 1974 metų. Paruoš, atspausdins. Bet kas žino, kokia bus sovietinė tiesa jau 1975 metais.

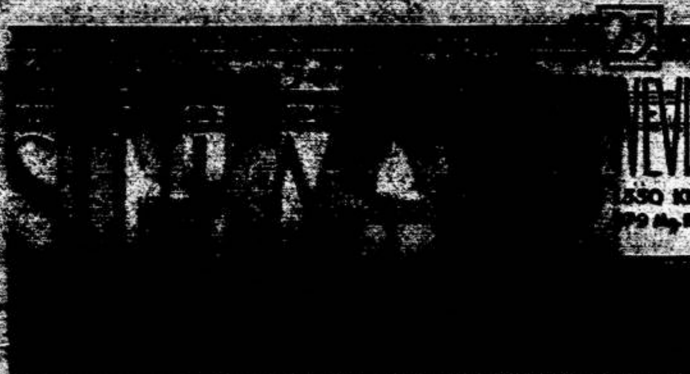

LAISVES ŽIBURYS
Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais, 9 - 10 val. ryto
WHBI 105.9 FM banga
Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiais, aukomis ir skelbimais.
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379
Vedėjai:
ROMAS KEZYS — TW 4-1288
ANTANAS MAŽEIKA — VI 5-6332

Naujo New Yorko mieste — parduodami ir taisomi
GRUNDIG - TELEFUNKEN - BLAUPUNKT - NORDMENDE
Neš. radijai, kamb. radijai, Hi - Fi (stereo), įrekordavimo aparatai, nešiojami stereo fonografai
GERMAN ELECTRONIC SERVICE CORP.
Specialistai patarnavimui ir visos dalys įvairiems Europos gamybos aparatams.
Lengvai pasiekiama traukiniais arba automobiliais —
61-05 39th AVE., WOODSIDE, N. Y.
Paskambinkite: TW 9-3900 ir nurodys, kaip lengva pasiekti jų vietą.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į
Insurance - Real Estate
JOHN ORMAN AGENCY
Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — Tel. VIrginia 6-1800.
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy these securities.
New Issue Naujos akcijos
LITAS Investing Co., Inc.
8,321 Units
One Unit consists of share of Common Stock no par value, and one $5.00 Debenture. Price — $12.00 per Unit. The offer is made only by the Offering Circular. Copies of the Offering Circular may be obtained from the undersigned and from such other dealers as may lawfully offer these securities in this State.
LITAS Investing Co., Inc.
86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. • Tel. HI 1-6799

LIUDOS MIKULSKYTES
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išeiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bliuskutės, kojinės. Čia gaunama suknelėms gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiui.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 vai.; šeštadieniais iki 6 vai popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami pietūs, lietuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-[illegible]

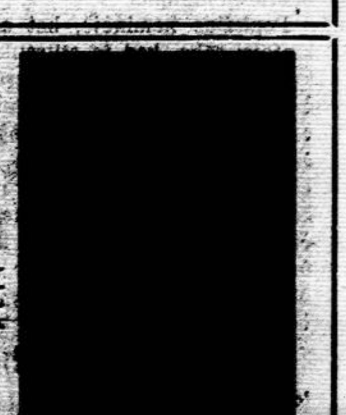

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIONAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5638

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti senų fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Daug sutaupysi pirkdamas per *SPARTĄ* radiją, radio-consoles, color ir kt. TV, tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinėlės visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal, etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą —
J. L. GIEDRAITIS, 10 Berry Dr., E. Northport, N.Y. 11731

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ir aš esu liaudies atstovas, taigi imu, kas liaudžiai priklauso

Visuomeninio turto grobstymas okupuotoje Lietuvoje

AUGUSTINAS UPĖNAS

Daug įvairių ydų lietuviam prikišama, tačiau iki šiol neteko girdėti tvirtinant, jog mūsų liaudžiai trūktų sveikos nuovokos ir logiško galvojimo. Tur būt, šios ypatybės ir padėjo mūsų tėvam ir protėviam išlikti, nepaisant sunkios svetimųjų baudžiavos ir daugelio okupacijų.

Ne taip jau senas carinės nelaisvės laikotarpis. Vyresnio amžiaus žmonės jį dar gerai atsimena. Rusijos carai, kaip ir dabartiniai valdovai, puikavosi, kad jų imperija plati ir turtinga: žemės gelmės slepią gausybę brangiausių metalų naftos, brangakmenių ir kitų turtų; miškai esą pilni žvėrių ir žvėrelių, vandenys— skaniausių žuvų ir žuvelių. Gi, iš tikrųjų, anuometinė Rusija skendo didžiausiame atsilikime ir tamsoje. Žemės, miškų ir vandenų turtai buvo neliesti, nes stigo sumanių žmonių, sugebančių juos eksploatuoti.

Vieno gebėjimo Rusijos caram, tačiau, niekados netrūko — jie labai gerai išmanė kaip spausti, engti ir iki gyvo kaulo išnaudoti pavergtas tautas. Tai labai skaudžiai yra patyrę ir mūsų tėvai bei protėviai. Dabar sunku net įsivaizduoti, kaip jie ištvėrė carinę priespaudą, išnaudojimą, tautinį ir religinį persekiojimą. Net keletą kartų drauge su lenkais buvo sukilę ir ginklu bandę išsikovoti laisvę, bet visi maištai ir sukilimai buvo kraujyje paskandinti.

Geriausių vaisių davė pasyvus pasipriešinimas: atsiribojimas nuo visko, kas maskoliška ir ortodoksiška, negerbimas caro "načalnikų", imperijos, jos turto ir pačių maskolių. Tai buvo nuosekli išvada iš okupacijos sudarytos padėties. Iš tikro, kodėl lietuviai būtų turėję gerbti carą ir jo valdininkus bei turtą, jei Rusijos valdovai sutrypė lietuvių laisvę, valstybės nepriklausomybę, nuolat kėsinosi į jų turtą, persekiojo religiją, kalbą ir raštiją. Jei, pagaliau, ir patys rusai jų negerbė. Niekas nelaikė nusikaltimu ar nuodėme vogti iš "kaziono" miško medžius, nusukti mokesčius, apgauti "stražnikus" ir kitokius valdininkus ir t. t.

Nepriklausoma Lietuva turėjo daug vargo, kol žmonėm išaiškino, jog savos valstybės uždavinys yra ne priespaudos ir išnaudojimo palaikymas, bet piliečių laisvės ir turto gynimas, ramaus ir šviesaus gyvenimo bei gerovės kūrimas. Gyventojai greitai įsitikino, kad tai nėra tušti žodžiai, bet gryniausia teisybė. Vos keletai metų tepraslinkus nuo nepriklausomos valstybės sukūrimo, žmonės iš pagrindų pakeitė savo pažiūras į valstybę ir jos turtą. Teisminės bylos už valdinio turto pasisavinimą buvo labai retos.

Karo metu svetimųjų okupacijos vėl sujaukė atstatytą moralę. Lietuviai tuojau pamatė, kad valstybės turtas, kurio jie nespėja pasisavinti ar pagrobti, atitenka okupantam. Be to, sovietai visą kiek stambesnę nuosavybę nacionalizavo. Tai buvo grobimas valstybiniu mastu. Dar daugiau tai buvo visų krašto gyventojų, visos tautos apiplėšimas. Atimta žemė, miškai, vandenys drauge su juose esančiais turtais, namai, fabrikai, dirbtuvės, krautuvės ir net pinigai. Taip, tikrai ir pinigai. Stambesnės sąskaitos bankuose buvo nusavintos, o menkesnės sąskaitos, piniginėse ir kitur turėti litai paversti negaliojančia valiuta — beverčiais popieriais ir metalu. Tiesa, jie keisti į menkaverčius rublius, bet juokingai mažu santykiu.

Kadangi Lietuvos valstybė buvo sugriauta, tai visi suvalstybinti turtai tapo nuosavybe ne Lietuvos, bet Sovietų Sąjungos, kurią valdo visasąjunginė, tiksliau tariant, Rusijos komunistų partija. Gali sovietiniai propagandistai skelbti kiek tik nori apie visaliaudinį, visuomeninį ar valstybinį turtą, bet mūsų žmonėm sveikos nuovokos ir galvojimo neįstengs sudrumsti.

Kiekvienas lietuvis labai gerai žino, jog šiandien visa šalies žemė, miškai, vandenys, geležinkeliai, fabrikai bei įmonės valdomos iš Maskvos. Visi žemės vaisiai, fabrikų gaminiai bei gamyba tvarkomi pagal Kremliaus nurodymus bei įsakymus. Visos pajamos iš geležinkelių, paštų, elektrinių, muitų, įmonių nuolatine rublių srove teka į Maskvos kapšį. Išaiškink, jei toks gudrus, kolchozininkui, kad jo rankomis ir prakaitu išaugintas derlius teisingai priklauso Maskvai, bet ne jam, derliaus augintojui. Įtikink fabriko darbininką, kad į jo pagamintus batus, baldus, pasiūtus drabužius ir kitą produkciją daugiau teisių turi Kremliuje sėdį "vyresnieji broliai", negu jis, tų gėrybių gamintojas. Ar gi ne komunistai skelbia, jog dabar viskas priklauso darbo liaudžiai? Kas gi ta liaudis — ar ne jie, darbo žmonės? Tad koks gali būti nusikaltimas, jei darbininkas ar kolchozininkas pasiima savo turtą?

Tokics yra nuoseklios galvosenos išvados. Juk ir partijos ideologai įtikinėja, kad komunizmas aprūpins visus pagal poreikius. Jei kas kokį daiktą grobia, aišku, kad jam jo reikia. Kitaip jis neliestų ir nerizikuotų užsitraukti drakonišką bausmę.

Atrodo, jog svetimos nuosavybės gerbimas ar negerbimas atspindi krašto gyventojų kultūros ir gerovės laipsnį. Turtingose ir kultūringose valstybėse, kaip Suomija, Švedija, Norvegija, Šveicarija, Anglija ir kitose vyrauja gan stipri pagarba nuosavybei. Tų šalių įstatymai iš vienos pusės draudžia piliečiam tiesti pirštus į svetimą privatų bei valdinį turtą, o iš kitos — įpareigoja savas vyriausybes gerbti privačią nuosavybę. Jei valdžia nutaria nusavinti bei suvalstybinti privatų turtą, tai už ji savininkam pilnai atlygina. Todėl jų piliečiai gerbia į-

(nukelta į 4 psl.)

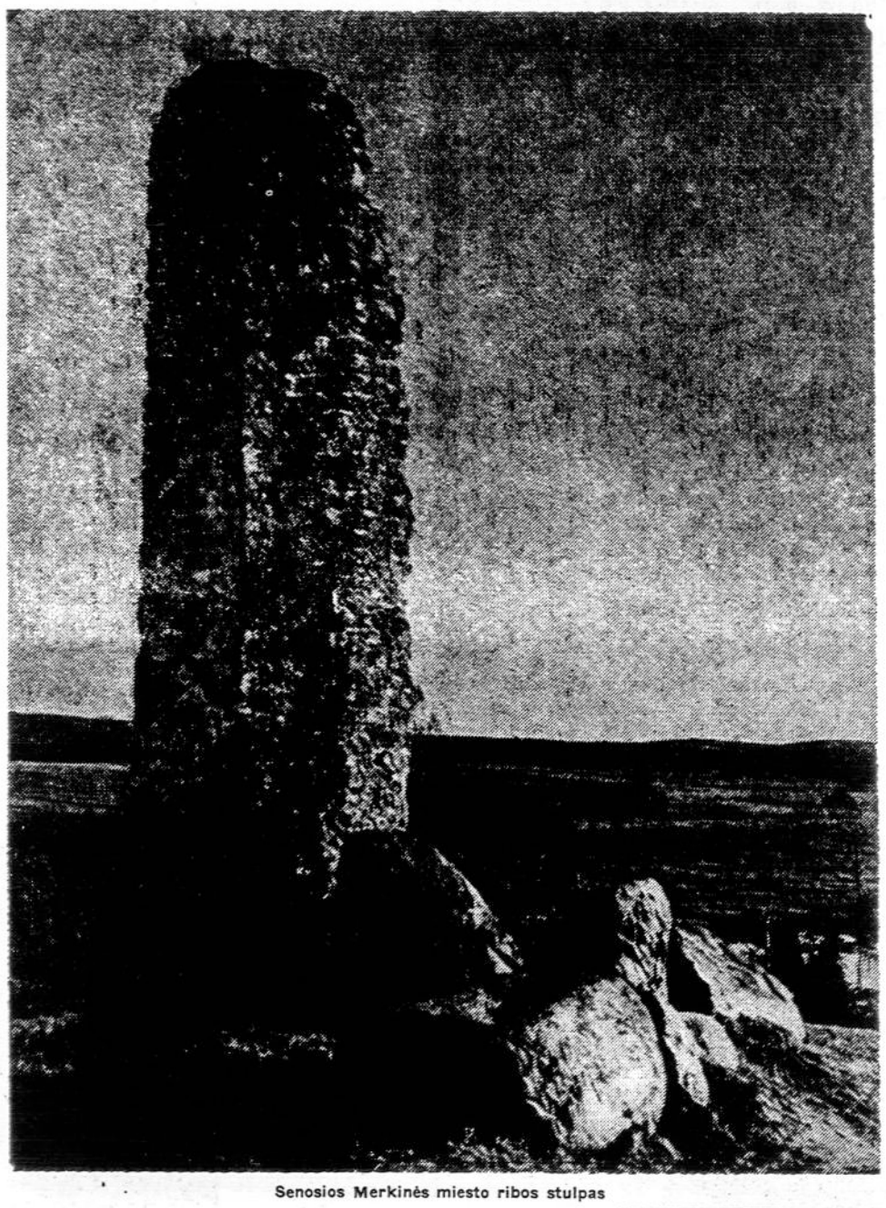

Senosios Merkinės miesto ribos stulpas

Renkame penktąją tarybą

Tautinio susipratimo valandose nusiskundžiama nutautinimo ir nutautimo pavojais ir galimybėmis. Kalbant apie nutautimą Lietuvoje turima galvoje svetima priespauda, kuri vykdo nutautinimą. To okupuotiem lietuviam gresiančio pavojaus išeivijos lietuviam nėra. Jiem gresia betgi kitas pavojus — savanoriškas nutautimas. Atitrūkus nuo gimtos žemės, pamažu atitrūkstama ir nuo savo tautos. Šiai grėsmei išvengti talkon eina bendruomenė.

Susibūrimas į tautinę bendruomenę lieka viena iš reikšmingiausių priemonių išlikti gyviem ir ištikimiem savai tautai. Kai laisva valstybė yra tautai tikriausia išlikimo ir gyvybės garantija, svetur didžiausią reikšmę turi tautinės bendruomenės.

Sava lietuviška bendruomenė, kuri telkia lietuvius svetur vienam bendram tikslui yra nepavaduojama. Ne tiek svarbu, kokiom formom reikšis bendruomenis gyvenimas, kiek svarbu, kad lietuviai jaustų bendruomeninį ryšį, vienas kito priklausomybę.

Amerikoj gyvenusi lietuviškoji išeivija nuo seno jungėsi į organizacijas, parapijas. Tai buvo jų bendruomeninės formos. Daugiau organizacijų atsivežė naujieji ateiviai. Su tais naujaisiais ateiviais atėjo ir Lietuvių Bendruomenės, kaip visuotinės organizacijos, mintis. Savo esmėje ši idėja išeivijoje daug nesiskiria nuo valstybės idėjos laisvame krašte.

Bendruomenė nesikesino ir nesikesina prieš jokias paskiras organizacijas. Jas gali įjungti į savo rėmus ir jų veikimą paskatinti bendra visiem linkme, kiek tai liečia lietuvybės išlaikymą ir Lietuvai laisvės siekimą. Patirtis pakartotinai rodo, kad Lietuvių Bendruomenės idėja gaji. Gajesnė už daugelį kitų organizacijų. Gajesnė pasirodė ir veikimu ir net visuotiniais rinkimais, kuriem apskritai žmonės didelio aktyvumo nerodo niekur. Tūkstančiai bendruomenės rinkimuose rodo tą aktyvų branduolį bendruomenėje esant didesnį nei bet kur kitur.

Šiuo metu kaip tik vėl artėjama prie LB tarybos rinkimų. Tai bus vykdoma apygardose. Bus renkami kandidatai ne tiek pažinti iš aprašymų laikraščiuose, bet iš savos apylinkės, savos apygardos narių tarpo. Kiekvienas pagal savo tautinę sąžinę galės apsispręsti, kuris kandidatas, jo nuomone, sėkmingiausiai galėtų vadovauti JAV Lietuvių Bendruomenei.

Okupuotoje Lietuvoje, kaip ir kituose komunizmo pavergtuose kraštuose, nebėra prasmės dalyvauti rinkimuose, nes ten nėra galimybės pasirinkti. Tačiau laisvuose rinkimuose dalyvauti yra kiekvieno susipratusio ir veiklaus lietuvio privilegija ir garbės pareiga.

Balsuotojo pareiga lengva— paaukoti tik truputį laiko. Tačiau ši pareiga labai svarbi — kuo gausesnis dalyvavimas rinkimuose įgalina išrinkti geriausius ir tinkamiausius tarp pasišventusių kandidatuoti. Tai sustiprins ir naujos valdžios pajėgumą, sustiprins pačios Lietuvos bendruomenės svorį, o taip pat padidins ir lietuviškos visuomenės tautiško atsparumo laipsnį.

Laukiant geros valios iš balsuotojų, laukiama taip pat geros valios ir iš rinkimų organizatorių, kad jie nepašykštės reikiamų informacijų tinkamu laiku, kad kiekvienas kuo tobuliau galėtų atlikti savo pareigą.

Generolas Motiejus Pečiulionis

Mato A. Miluko prisiminimai

(6)

Didžiausias mano gyvenimo smūgis būtų buvęs, jei mano vaikai būtų palikę nemokšos! Nepakelčiau!

Pabučiuok už mane savo dukrytę Rūtą ir padėkok jai už man prisiųsta elegantišką megztinuką. Pasakyk jai, kad nesusiprantąs podžius paliekąs jai skolingas už atmintį ir gerą širdį — atsiteis Dievo padedamas.

Aš gyvenu Ilguvos Invalidų Namuose. Nieko tarnybinio nedirbu ir užsiimu studija apie lyginamąją kalbotyrą.

Tavo Motiejus."

Tais laikais, okupanto įbauginti, Lietuvos gyventojai nedrįsdavo susirašinėti su užsienyje gyvenančiais savo giminėmis, tai ir aš, Pečiulioniui rašydamas, laiškus adresuodavau ne jam tiesiogiai.

Gavęs iš savo dukters kelis laiškus ir porą siuntinėlių, Pečiulionis jautėsi be galo laimingas. Vienok ta laimė truko tik porą metų. Vėliau jis susirūpino, kodėl jo sūnus Tomas jam neparašo bent poros žodžių savo ranka? Nors Pečiulionytė ir aš visokiais būdais bandėme pateisinti Tomo elgesį! esą jam neleidžia pačiam rašyti Tomo tarnyboje užimamoji vieta, ar kas kita, tačiau negalėjome Pečiulionio įtikinti. Pečiulionis dar labiau susirūpino, kodėl sūnus jam nerašo. Pagaliau jis savo laiške 1958 m. spalio 22 dieną kategoriškai mane paklausė:

— Pagaliau atvirai parašyk man smulkiai apie Jonę, Tomą ir Konstanciją . . . Man dar vis neaišku, kodėl man nerašo Tomas ir jo motina? . . .

Nors ir į tą jo laišką aš atsakiau išsisukinėjamai, susirūpinęs Pečiulionis tikrą tiesą sužinojo iš kitų, man nežinomų šaltinių. Tikrovės sužinojimas jį skaudžiai paveikė, bet tą savo skausmą jis pasistengė pergyventi tik savo širdyje ir daugiau manęs neklausinėjo.

Kodėl ne į Ameriką?

Tais pačiais 1958 metais, susirašinėdamas su Pečiulionyte, jos atsiklausiau, ar ji nenorėtų persikelti gyventi į U.S.A., kur pilietybės įsigijimas nėra toks griežtas, kaip Šveicarijoje? Atsakydama į mano laišką, ji prasitarė, jog panašus jų šeimos klausimas sykį jau buvęs išspręstas tuojau po karo pabaigos: jie visi trys — ji, motina ir brolis — savo rankose turėjo kelionei paruoštus dokumentus ir reikalingas garantijas, tik tą išvažiavimą sutrukdęs staigus jos brolio Tomo susirgimas. Dabar, esą, jos brolis nebūtų įleidžiamas į U.S.A., o ji nenorinti brolį vieną svetimame krašte palikti. Jos minčiai pritarė ir jos tėvas Motiejus Pečiulionis. Man nesuprantamais sumetimais jis patarė dukteriai tą kelionę atidėti ir Šveicarijoje pasilikti bent iki 1960 metų. Matyti, jis nujautė, jog tais metais jų šeimoje turėjo kažkas nepaprasto atsitikti . . .

Jo nujautimas pasitvirtino . . Jis mirė 1960 metų sausio 26 dieną.

Ankstyvą rytą jis, keldamasis iš savo lovos, atgal jon sukniubo ir amžinai užmigo . . .

Paslaugus prieglaudos sargas tuojau patelefonavo Kaunan velionio giminėms, kurie pasirūpino lavoną pergabenti Kaunan ir su bažnytinėmis apeigomis palaidojo Aukštosios Panemunės kapuose. Naujai supiltas kapas greitu laiku buvo aptvertas geležine tvorele ir papuoštas akmens antkapiu su užrašu: A. a. Generolas Motiejus Pečiulionis.

Vos metams praslinkus, pas Pečiulionį nukeliavo ir jo žmona.

Vargingai gyvendama Šveicarijos mieste, ji turėjo kambarėlį ketvirtame namo aukšte, iš kur belaipiodama paslydo ir nukrito žemyn. Kelis mėnesius sunkiai pasirgusi, ji mirė 1961 m. gegužės 15 d. ir gražiai palaidota vietos kapuose, Zuricho lietuvių bendruomenės atstovam dalyvaujant.

Prierašas. Dar Pečiulionienei gyvai esant, pareikšdamas jo šeimai užuojautą dėl jos vyro ir vaikų tėvo mirties, pridūriau:

"Jūs turite didžiuotis, kad jūsų šeimos galva buvo tikras didvyris . . ."

Atsakydama į mano laišką Pečiulionienė irgi pridėjo:

"Bet savo šeimą jis paleido vėjais . . ."

Toks reikšmingas ir sykiu teisingas jos pasakymas giliai man įsmigo į galvą. Prisiminiau, jog jau prieš du tūkstančiu metų buvo žinoma taisyklė, kad niekas negali tarnauti dviem ponam . . .

Daug vėlesniais laikais, tą taisyklę gvildendamas, vienas išmintingas pareiškė; jog nė vienas idealus šeimos galva nepasipuoš didvyrio aureole. Todėl kandidatams į didvyrius jis patarė nevesti ir kitų nelaimingais nedaryti . . .

M.A. Milukas

Mykolo Lietuvio memuarai

Lituanistinės bibliotekos leidinių eilėje Vilniuje išleistas įdomus kultūros istorijos paminklas — Mykolo Lietuvio memuarai "De moribus tartarorum, lituanorum et maschorum" (Apie totorių, lietuvių ir maskvėnų papročius), parašyti lotynų kalba, 16-tojo amžiaus vidury, Žygimanto Augusto laikais. Tuo metu kilo Maskvos galybė, Lietuva jau buvo netekusi eilės jos valdytų žemių. Mykolas Lietuvis (Michalo Lituanus) — kas jis buvo, nėra galutinai išaiškinta — buvo didžiai susirūpinęs maskvėnų įsigalėjimu ir Lietuvos silpnėjimu. Kaltino tų laikų Lietuvos bajoriją dėl dorovinio suglebimo ir nesugebėjimo palaikyti tinkamą tvarką. Aiškino totorių ir maskvėnų papročius bei susitvarkymą ir iš palyginimų siūlė daryti išvadas. Maskvą laikė pavojingiausiu Lietuvos priešu.

Veikalo išleidimą tvarkė K. Korsakas ir redakcinės komisijos nariai — A. Venclova, R. Šarmaitis, J. Jurginis, J. Lebedys, A. Maldonis. (Elta)

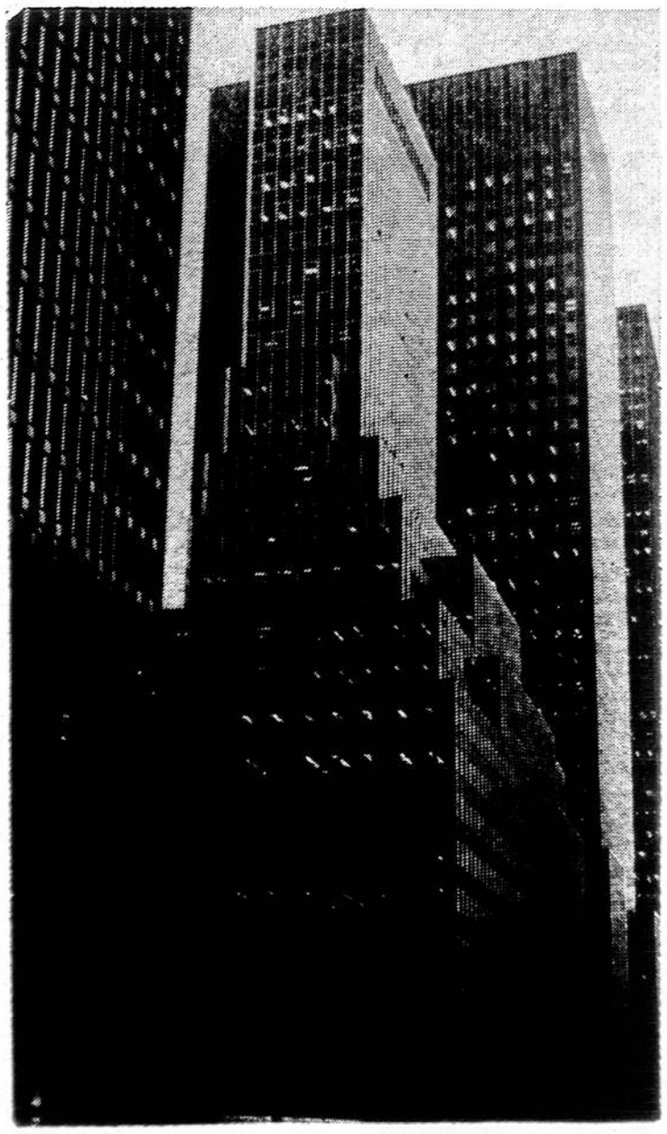

New Yorko Trečios Avenue dangoraižiai Nuotr. V. Maželio

"Žibuoklių" sekstetas su vadovu L. Stuku ir plokštelės kūmais dr. J. Stuku ir M. Melynyte klausosi naujai išleistos plokštelės. Nuotr. V. Maželio

AR BUS SOVIETŲ KONSULATAS CHICAGOJE?

REPORTAŽAS IŠ CHICAGOS

Šiandien, balandžio 4, Chicaga rinko miesto merą ir kitus pareigūnus. Tuoj po 6 val., vos spėjus rinkiminėms būstinėms užsidaryti, suskambėjo telefonas: "Tamsta, kaip laikraštininkas, esat kviečiamas šį vakarą 8 val. dalyvauti burmistro Daley pergalės vaišėse Bismarck viešbutyje . . .".

Smarkiai nustebau: niekas manęs nekvietė į banketus ar cocktail parties, kai vyko rinkiminė kampanija, kai buvo reikalingas kiekvienas geras žodis spaudoje. Taigi, jei burmistras susirūpinęs savo geru vardu pirmosiomis valandomis po rinkimų, tai gal jis ištęsės tuos žodžius, kuriuos yra pažadėjęs rinkiminės kampanijos metu.

1,200 žmonių buvom liudininkais, kai, į Vasario 16 d. minėjimą Marijos aukšt. mokyklos salėn atvykęs, burmistras Daley savo kalboje aiškiai pabrėžė, kad jis neįsileis Sovietų konsulato į Chicagą. Tą patį vėliau raštu jis pakartojo ir Alto Chicagos sk. pirm. Juliui Pakalkai. Tai jis yra pabrėžęs ir kitomis progomis įvairiom tautinėm grupėm.

Šios dienos rinkimai vėl atnešė pergalę burmistrui Daley. Todėl ir tikim, kad jis, kietas airis ir katalikas, savo žodį išlaikys. Jei burmistras į savo miestą konsulato neįsileidžia, tada, esą, ir federalinė valdžia nieko negalinti padaryti. Tad, jei burmistras žodį išlaikys, tai bus didelis laimėjimas ir visų pavergtų kraštų atstovų, gyvenančių Chicagoje.

★

Šį kartą temą pakreipus apie amerikiečius, įdomu prisiminti ir vieną nuoširdų bei tikrai simpatingą lietuvį, kuris prieš porą savaičių amerikiečių organizacijos buvo ypatingai atžymėtas. Tai žurn. Vytautas Kasniūnas, pažįstamas kaip gabus laikraštininkas, radijo kalbėtojas, skautų, tautininkų ir ekumeninio sąjūdžio veikėjas, tvirtų principų ir reto pavyzdžio katalikas. Šį vyrą specialiu medaliu ir garbės pažymėjimu atžymėjo amerikiečių moterų organizacija "Daughters of American Revolution".

Organizacija yra išsišakojusi po visą Ameriką ir tvirtai antikomunistinė. Iš pristatytų apdovanojimui 300 kandidatų — naujųjų amerikiečių, iš Illinois buvo pasirinkti tik du —buv. Latvijos operos solistė L. Venta ir lietuvis žurn. Vyt. Kasniūnas. Iškilminguose pietuose Sheraton - Hilton viešbutyje atžymint Vyt. Kasniūną, ypač buvo iškeltas jo darbas spaudoje, kalbėjimas per radiją ir veikla jaunimo organizacijose. O Vyt. Kasniūnas, didžiosios amerikiečių organizacijos reprezentantam įteikdamas Al. Barono angliškąją knygą "Footbridges and Abysses", pabrėžė, kad jo, kaip naujojo amerikiečio, pareiga buvo ir bus skelbti komunizmo pavojų laisvajam pasauliui, kuris jau seniai nusiaubęs jo tėvynę.

Nežinia, kas pristatė Vyt. Kasniūno asmenį šiam atžymėjimui. Bet kiekvienas džiaugiamės, kad tikrai pasirinktas puikus reprezentantas, kurio ir darbai ir patraukli asmenybė skleidžia tik gėrį.

★

Aną sekmadienį baigus pokalbį su žurn. V. Kasniūnu, perpildytame Jaunimo Centre prieš akis išdygsta veidas — kažkada ir kažkur matytas, pažįstamas, bet pavardės taip ir negaliu prisiminti staigiai pagautas. Pasirodo, tai newyorkietis, didelis sporto entuziastas, redagavęs "Darbininke" sporto skyrių, mielas Antanas Bagdžiūnas. Prieš 15 metų Long Island saloje kartu šukavom ponų šunis ir gražinom jų sodus. Jis pirmą kartą Chicagoje, atvykęs į savo gimnazijos buvusių abiturientų suvažiavimą.

Kuo svečią nustebinti tokio staigaus ir trumpo susitikimo proga? Jis nieko daugiau nenori, tik apžiūrėti Jaunimo centrą. Vaikštom jo koridoriais, einam į sales, kurios pilnos skautų, klausomės, kaip Operos choras repetuoja "Gražiną", na, ir didžiausia bičiulio Antano atgaiva sustojus Čiurlionio galerijoj prie rinktinių paveikslų.

— Kai mes New Yorke turėsim panašų Jaunimo centrą, gal ir galėsim bent kiek su jumis lygintis, o dabar tai esam vargšai, tikri vargšai, — tarė atsisveikindamas mielasis Antanas.

O aš tikiu, kad vieną dieną ir New Yorke tėvai pranciškonai pastatys Jaunimo centrą.

Vl. Rmjs.

Žurnalistas Vytautas Kasniūnas ir jo žmona Ieva Kasniūnienė. Vidury Mrs. Helen Linch, Amerikos piliečių komiteto Chicagos apygardos prezidentė. Nuotr. V. Noreikos

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Stasė Šakytė — ALKANA ŽEMĖ, eilėraščiai, išleido Ateities leidykla Brooklyne 1967. Aplanką piešė P. Jurkus, 72 psl., kaina nepažymėta.

PLUNKSNA IR ŽODIS, plunksnos klubo almanachas, redagavo Juozas Almis Jūragis, išleido Sydnėjaus Lietuvių Plunksnos Klubas 1966 m. 257 psl., kaina nepažymėta.

Juozas Girnius — IDEALAS IR LAIKAS, žvilgsnis į dabarties ateitininkiją ir lietuviškąją išeiviją, išleido Ateitis 1966 m. Aplanką piešė d. Rimantas Laniauskas. 238 psl., kaina 4 dol.

Juozas Audėnas — PASKUTINIS VYRIAUSYBĖS POSĖDIS, išleido Romuvos leidykla New Yorke 1966 m., 278 psl., kaina 4 dol. Viršelis dail. Prano Lapės.

Konstantinas Račkauskas — LIETUVOS KONSTITUTINĖS TEISĖS KLAUSIMU. Išleido pats autorius 1967 New Yorke, 178 psl., kaina nepažymėta.

LITUANUS, 1966 metų rudens numeris. Vyriausias redaktorius Thomas Remeikis. Leidžia Lituanus Foundation, Inc.

Valstybė žmogui ar žmogus valstybei

Lietuvos konstitucinės teisės klausimais (2)

Dr. K. Račkauskas, Fordhamo universiteto profesorius, yra parašęs studiją "Lietuvos konstitucinės teisės klausimais" (1967). Joje aptariamos nepriklausomoje Lietuvoje veikusios konstitucijos. Tai buvo užsiminta praėjusiam Darbininko numeryje. Ten pat atpasakojome autoriaus pažiūras į Vasario 16 aktą ir 1928 metų konstituciją. Sustojame prie kitų konstitucijų.

DU SKIRTINGI PAGRINDAI

Autorius nurodo, kad "1922 ir 1938 m. konstitucijos yra skirtingos tiek savo politinės bei socialinės filosofijos pagrindais, tiek institucijų kompetencija, tiek ir savo redakcijos stiliumi. Ir tas skirtumas lengvai suprantamas . . . . Nuo 1922 iki 1938 m. Europoje daug kas žymiai pasikeitė. Ypačiai reikšmingi pakitimai įvyko socialiniame, politiniame ir konstituciniame gyvenime. Teorinių svarstymų ir patirties įtakoje žmogaus, valstybės ir tautos sąvokos bei jų hierarchijos ir santykiavimo problema, valstybės tikslai, valstybinė santvarka ir eilė kitų politinės filosofijos dalykų 1938 m. buvo aptariama ir aiškinama kitaip, kaip 1922 m." (24). Kokiu būdu tai atsispindėjo 1922 ir 1938 m. Lietuvos konstitucijose?

DEMOKRATINIS OPTIMIZMAS

Po pirmojo Didžiojo karo, kaip autorius pastebi, vyravo liberalinės demokratijos idėjos, kurios stipriai veikė naujai atsikūrusias arba persitvarkiusias valstybes. Išimties nesudarė nė Lietuva. Jos 1922 metų konstitucijos dėsniai buvo "daugiausia imti iš anglų ir prancūzų liberalinės politinės filosofijos" (25). Šios pažiūros siekė giliai į praeitį (XVII - XVIII amž.). Knygos autorius kai kurias iš jų sumini:

Valstybė yra žmogui; ji turinti padėti jam siekti laimės ir užtikrinti galimybę naudotis prigimtomis savo teisėmis, ypačiai teise į laisvę ir teise į nuosavybę. "Valstybinė santvarka, kuri geriausiai gali laiduoti piliečiui jo prigimties teises, esanti demokratinė" (91). Žmogus daugiau linkęs į gera: "pikto priežastis yra nežinojimas, tad reikia jį šalinti — šviesti žmogaus protą. Didesnis apšvietimas įgalinąs daryti pažangą, o pažanga vedanti į gera" (25). "Individas laikąsis įstatymo ne todėl, kad jam taip įsakyta, bet kad jis savo laisva valia pripažįsta, jog tie įstatymai yra geriausi, atitinka jo interesus ir jis savo sąžinėje su jais sutinka . . . Todėl individas ir turįs būti laisvas, nes tą nutarimą turįs padaryti laisvai. Juo didesnę laisvę jis turįs, tuo geriau įstatymai vykdomi" (90). Tai optimistinė pažiūra į žmogų ir idealistinė į demokratinę santvarką.

Tuo optimizmu bei idealizmu buvo grįsta 1922 m. konstitucija, "įvedusi Lietuvoje prancūziškojo tipo parlamentinę sistemą, kuri buvo ne tik įrašyta į konstituciją, bet ir praktikoje vykdoma" (41). Tik toji praktika truko neilgai. Anot autoriaus, "demokratinė santvarka pasirodė 1922 metais esanti perankstyva" (91). Kokia prasme?

Dr. K. Račkauskas

SAKRALINĖ DAUGUMA

Nėra abejonės, kad 1922 konstitucijos kūrėjai, remdamiesi liberalinės demokratijos idėjomis, siekė kraštui idealios santvarkos. Demokratija yra kilni santvarka, bet jai reikalinga ir kilnių žmonių, nusiteikusių valdytis ir įgudusių valdyti. Lietuvos gyventojam po ilgo nelaisvės laikotarpio dar stigo savarankiško valdymosi patirties. Su laiku ir nauja priaugančia karta, be abejo, daug kas būtų išsilyginę, bet laikas nelaukė, kol demokratinė konstitucija kiekvienam įaugs į širdį ir kraują. Praktikoje ėmė prasikišti demokratinės santvarkos kai kurios silpnybės, nes kaip visi žmonės, taip ir jų valdymosi sistemos nėra idealiai tobulos.

Demokratinėje sistemoje aukščiausias autoritetas priklauso piliečių visumai. Tačiau "vieninga piliečių visumos valia — kaip mes ją pavadintume — yra fikcija. Tą vieningą valią reiškia dauguma. Iš čia ir kilo sakrališkas garbinimas daugumos valios, nes buvo pripažinta neginčijamu dėsniu, jog dauguma išreiškia visumos valią" (93). Bet tai tik teorija, nesgi reikia kokio nors principo, kad ir vieno balso persvaros, kad įsatymas galėtų būti priimtas, jei jis visuotinai nebalsuojamas. Jei būtų duotas balsuoti visiem piliečiam, galėtų ir nepraeiti bei parodyti kitokią visumos valią, negu atstovų daugumos. Užtat atstovų dauguma, išrinkta visuotiniu balsavimu ar sudaryta koaliciniu būdu, turi būti labai apdairi, kad nesukeltų kiek didesnio nepasitenkinimo. Kilęs visuomenėje nepasitenkinimas galįs virsti krize.

PERVERSMAS DĖL AUTORITETO?

Savo knygoje autorius rašo, kad 1926 perversmas Lietuvoje ir kilęs kaip tik dėl "seimokratinio parlamentarizmo" (89). Seimas buvęs "svarbiausiu tautos reprezentantu", o prezidentas — tik "seimo daugumos įrankiu; jo funkcija buvusi paženminta (44). "Nužeminimas autoriteto vaidmens sukėlė krašto gyvenime politinę krizę ir davė pagrindą 1926 m. gruodžio 17 d. perversmui" (92).

Autoriaus teisinga mintimi, organizuotoje bendruomenėje privalu "išlaikyti pusiausvyrą ir reikiamą proporciją tarp autoriteto ir laisvės" (92). Tuo tarpu liberalinė demokratija pabrėžė laisvę prieš autoritetą. Tad ir Lietuvos 1922 m. konstitucijoje "nebuvo nuostato, kuriuo vienas asmeninis vyriausias valstybės organas jungtų savyje autoritetą ir atsakomybę už to autoriteto išlaikymą bei vykdymą" (93). Tai, be abejo, turėjo būti sustiprinta prezidento galia. Bet čia kyla pora klausimų.

Vienas: ar demokratinėje santvarkoje pusiausvyra tarp autoriteto ir laisvės tegali būti išlaikyta tik asmeninio valstybės organo, atseit, valstybės galvos? Rodos, to paties siektina tiek pačiai visuomenei, tiek ir jos rinktiem atstovam. Senesnių tradicijų demokratinėse santvarkose to ir pasiekiama.

Antras: ar tik autoriteto vaidmens nužeminimas davė pagrindą perversmui? Žinome, kad tuo metu Europoje stiprėjo antidemokratiniai sąjūdžiai, vienur kitur prasimušę į valdžią. Neilgai truko, kai Lietuva iš visų šonų buvo apsupta vadinamų autoritetinių rėžimų, ir pati 1926 tuo keliu nulenkta.

Pasukus naujų idėjų keliu, autoritetas persvėrė prieš laisvę, o valstybė prieš žmogų. Tai ypač aišku iš 1938 konstitucijos. **S.S.**

(Bus daugiau)

Turto grobstymas...

(atkelta iš 3 psl.)

už jį savininkam pilnai atlygistatymus, nes žino, jog teisingumo kardas yra dviašmenis: jis saugo ne tik valstybę, bet ir privačius asmenis nuo apgrobimo. Tuo tarpu Sovietijoje įstatymai visada palaiko valstybės pusę, o piliečiai yra beteisiai žmonės. Tai skaudžiai patyrė lietuviai, kai juos 1940 metais apšvietė Paleckio iš Maskvos parvežta Stalino saulė. Didesnius negu 30 hektarų ūkius turėję mūsų valstiečiai buvo ne tik apiplėšti, atimant be jokio atlyginimo žemę, bet dar ištremti į Sibirą sunkiem prievartos darbam, badui ir lėtai mirčiai. Toks pat likimas ištiko ir kitokio turto savininkus. Tam barbariškam apiplėšimui pateisinti partijos propaganda apšaukė juos buožėmis ir išnaudotojais. Kad tai buvo tik demagogija rodo dabar vykstąs smarkus naujosios klasės narių turtėjimas. Nūn okupacijai tarnaujančių komunistų ir nekomunistų dauguma gyvena žymiai geriau, negu gyveno darbštūs ir taupūs Lietuvos ūkininkai. Jie trankosi automobiliais ir lėktuvais, pramogauja ir ištvirkauja, jokio sunkaus darbo nedirba, o tik vadovauja. Bet dabar jie nevadinami buožėmis ir išnaudotojais, netremiami į Sibirus, bet partijos gerbiami, apdovanojami ir kiekviena proga liaupsinami. Juk ir pagrindinis Maskvos statytinis pavergtoje Lietuvoje, Antanas Sniečkus, yra stambių ūkininkų, arba, komunistiškai tariant, buožių vaikas. Tačiau jam nė plaukas dėl to nuo galvos nenukrito, nes jis buvo ne prieš maskvinę okupaciją, o padėjo ją mūsų krašte įgyvendinti.

(bus daugiau)

Religinio meno parodoje New Yorke rengėjų būrelis ir dailininkai. Vidury p. Žiliolienė, dr. K. Valiūnas — Vliko pirmininkas, V. Jonuškaitė-Leskaitienė — LMK Federacijos pirm. Nuotr. P. Ąžuolo

Kolchoziniai sklypeliai . . .

(atkelta iš 2 psl.)

mėsos, kurią irgi parduoda. Šalia bulvių, sklypininkai užpernai pardavę 24.6 proc. savo pasigamintos mėsos, 17 proc. (iš vienos karvės gauto) pieno ir 22.6 proc. kiaušinių. Taip įvyksta "socialistinio ūkio stebuklas": **sklypininkai patiekia vartotojams vis dar apie 40 proc. visų žemės ūkio gaminių, nors 95 procentai dirbamos žemės yra dvaruose . . .** Jeigu sklypeliai būtų iš žmonių atimti ir įjungti į kolchozus, jie greičiausiai dingtų be naudos, kaip kibiras vandens, papiltas baloj. **(ELTA)**

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1967 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik $5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka $7.00

Siunčiu už prenumeratą $....., aukų $..... Viso $.....

....

(Data) (Parašas)

Dešimtoji L. vyčių stipendija

Prof. dr. Jokūbas J. Stukas įstojo į Lietuvos vyčių organizaciją 1944 metais Kearny, N. J. Po kurio laiko jis perėjo į 29 Lietuvos vyčių kuopą, Newark, N.J. Šiai kuopai jis ir dabar priklauso. Nuo pat įstojimo į Lietuvos vyčių organizaciją, J. Stukas uoliai [illegible] bendrą veiklą. Ne tik dalyvaudavo, bet taip pat aktyviai reikšdavosi visuose vyčių seimuose. Pastebėjęs spragą Lietuvos vyčių organizacijos kultūrinėje veikloje, įsteigė Vyčių Kultūros komitetą, kuriam ilgą laiką ir vadovavo.

Lietuvos vyčių organizacija į savo gretas yra subūrusi daug lietuviško jaunimo. Dalis jų dar tebestudijuoja. Prof. J. Stukas pastebėjo, kad daugelis veržiasi į aukštesnius mokslus, bet kai kurie dėl lėšų trūkumo savo užsibrėžto tikslo įvykdyti negali. Bent kiek pagelbėti stokojančiam jaunimui, J. Stukas įsteigė stipendijų fondą. Šiam fondui jis ir vadovauja. Kasmet gabiam Lietuvos vyčių organizacijos jaunuoliui ar jaunuolei suteikiama 600 dol. stipendija. Šiemet bus skiriama jau dešimtoji stipendija.

Pirmąją vyčių stipendiją gavo Algirdas Budreckis 1958. Dabar jis yra New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkas ir Vliko valdybos narys. Paskutinę stipendiją 1966 m. gavo Ralph Radish, Newark, N. J. ir Irena Adomaitis, Worcester, Mass. Stipendijos kandidatais parenkami gabūs ir veiklūs Lietuvos vyčių organizacijos nariai. Galutiną sprendimą padaro speciali komisija, kuriai pirmininkauja stipendijos įsteigėjas prof. dr. J. J. Stukas. Stipendijų komitetą [illegible] Cleveland, Ohio — [illegible] Chicago, Ill. [illegible] kun. V. [illegible] W. D. Svetlis — [illegible].

[illegible] prof. J. Stukas [illegible] savo pagamintus [illegible] Chicagos visuomenei [illegible] pelnas paskirtas šiam stipendijų fondui. Jei būtų daugiau lėšų, stipendiją būtų galima didinti iki 1000 dol., bet tai jau spręstų visuotinas Lietuvos vyčių seimas.

1966 m. Worcester, Mass., įvykusiame visuotiname Lietuvos vyčių 53-me seime prof. dr. J. J. Stukas už nuopelnus Lietuvos vyčių organizacijai buvo pakeltas į šios organizacijos garbės narius. Tokių garbės narių lietuvių tarpe dabar yra apie 25 asmens. Lietuvos vyčių 29 kuopa tad pasiryžo šį įvykį ypatingai atžymėti. Iškilmingas pagerbimo banketas įvyks balandžio 16, sekmadienį, 6 val. vakaro puošniame Robert Treat viešbutyje, 50 Park Place, Newark, N.J.

Banketo metu pagrindinę kalbą pasakys kun. Jonas Jutkevičius, Worcester, Mass., žymus vyčių veikėjas ir Lietuvos vyčių organizacijos Lietuviškųjų reikalų komiteto garbės pirmininkas. Taip pat pasižadėjo dalyvauti kongresmanas Peter Rodino iš Washington, D. C. ir Seton Hall universiteto dekanas dr. Robert Senkier.

Meninę programą atliks solistai Edna Mack-Mockevičiūtė ir Liudas Stukas. Solistams akompanuos muz. Algirdas Kačanauskas. Po programos bus šokiai.

Tikimasi, kad į šį banketą gausiai atsilankys ne vien tik Lietuvos vyčiai, bet taip pat New Jersey ir New Yorko bei apylinkių lietuviai. Prof. dr. J. J. Stukas yra nusipelnęs ne vien tik Lietuvos vyčių organizacijai, bet taip pat ir lietuviškai visuomenei. Jau 25 metai jis sėkmingai vadovauja "Lietuvos atsiminimų" lietuviškai radijo programai. Rašo lietuviškai spaudai, ypač vyčių žurnalui, straipsnius lietuvybės ir kultūriniais klausimais. Paskutiniu metu anglų kalba išleido knygą "Awakening Lithuania". Čia nurodomas lietuvių tautinio susipratimo kilimas ir augimas. Būdamas tarptautinės ekonomijos specialistas, prof. J. Stukas yra dėstęs eilėje kolegijų. Šiuo metu dėsto tarptautinę prekybą Seton Hall universitete, So. Orange, N. J., ir yra Tarptautinio Prekybos Instituto direktorius. Jis ką tik laimėjo Foundation For Economic Research stipendiją vadinamoj "College Business Exchange" programoje ir yra pakviestas patarėju didžiulei Public Service ir Dujų Bendrovei New Jersey valstijoje.

Visas šio pagerbtuvių banketo pelnas skiriamas Lietuvos vyčių stipendijos fondui, kurį solenizantas įsteigė ir nenuilstamai puoselėja.

Kvietimus į banketą galima užsisakyti iš anksto pas visus 29 kuopos rengimo komisijos narius, kuriem vadovauja Lietuvos vyčių centro valdybos I vicepirmininkė ir rengimo komiteto pirmininkė Marytė Stonytė, 61 North Arlington Ave., East Orange, N.J. 07017.

Dr. Jokūbas Stukas

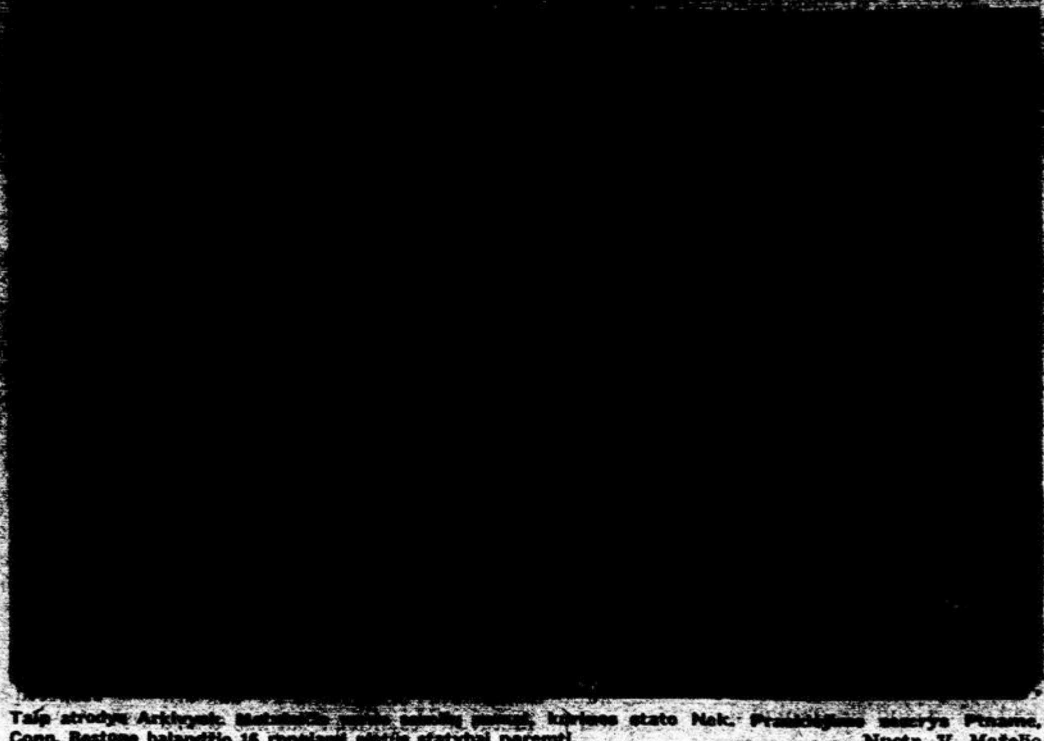

Taip atrodys Arkitekt. [illegible] kuriuos stato Nek. [illegible] Putname, Conn. Bostone balandžio 16 [illegible] statybai paremti. Nuotr. V. Mažeiio

WORCESTER, MASS.

Iš Liet. Bendruomenės veiklos

Metinis LB vietos apylinkės susirinkimas buvo kovo 12 šv. Kazimiero parapijos salėje. Susirinkimą pravedė Zigmas Snarskis. Iš pranešimų matyti, kad LB nemaža nuveikė. Surengė tragiškojo birželio, tautos šventės minėjimą, aktyviai prisidėjo prie Organizacijų Tarybos surengto Vasario 16 minėjimo, surengė adv. A. Milerio pagerbimą.

Prie valdybos veikia keleta sekcijų. Kultūros klubas pasikvietė Bostono teatrą su "Brandos atestatu", Bostono šv. Petro parapijos chorą su koncertu, surengė visuomenės teismą ir kultūrinę popietę. Senąją klubo valdybą sudarė A. Venclauskas, V. Dabrila, L. Jokubauskas. Naująją valdybą sudaro: G. Česnaitė, L. Jokubauskas, V. Matulevičiūtė, S. Staškaitė ir D. Glodas.

Tautos Fondo įgaliotiniais yra M. Dabrilienė, M. Watkins ir V. Mačys. Kultūros Fondo reikalais rūpinosi J. Tamašauskas ir Pr. Prapuolenis.

Lietuvių Fondui remti komitetą sudarė rašytojas A. Giedrius, M. Watkins, O. Taroilienė, J. Matusaitis, V. Dabrila ir V. Prapuolenis. Lietuvių Fondo centro valdybai A. Giedraitį paskyrus tiesioginiu Lietuvių Fondo įgaliotiniu Worcesteryje, Lietuvių Fondui remti komitetas suiro, ir jo ryšiai su LB vietos apylinkės valdyba nutrūko. LB valdyba iš savo pusės sudarė LF remti komitetą iš J. Matusaičio, daugiausia pasidarbavusio tuo reikalu, V. Židžiūno ir St. Jasučio.

Praeitais metais valdyba turėjo 1887 dol. pajamų, iš jų skyrė 1200 dol. Lietuvių Fondui, 158 dol. Kultūros Fondui 95 dol. Tautos Fondui.

LB apylinkės valdybą sudarė pirmininkas Pr. Stanelis, vicepirm. V. Židžiūnas, sekr. J. A. Starėnas, ižd. J. Tamašauskas, kultūros ir parengimų reikalų vedėjas Pr. Račiukaitis, nariai A. Glodas ir R. Jakubauskas. Revizijos komisiją kun. J. Steponaitis, J. Matusaitis ir A. Tamkus.

Susirinkimo programą padybos pateiktą apyskaitą ir ateinantiem metam išrinko tą pačią valdybą, papildydama dviem narėmis M. Watkins ir J. Lendraitienė.

Susirinnkimo programą paįvairino kun. J. Jutkevičius, pasakodamas kelionės įspūdžių iš Europos ir parodydamas vaizdų.

Pr. P.

WATERBURY, CONN.

Vyčiai pasižymi

"Geriau vėliau negu niekad", tariau, nepastebėjęs spaudoje Vasario 16 minėjimo Waterbury. Imuosi tad informuoti.

ALTO surengto Vasario 16 minėjimo iškilmėse muzikinę programą bažnyčioje ir salėje šauniai atliko komp. A. J. Aleksio vadovaujamas parapijos choras. Vasario 16 aktą su įsijautimu skaitė komp. A. Aleksis, 1938 metais laisvos Lietuvos atžymėtas Gedimino ordinu. 4-to laipsnio Vytė Marcelė Andrikytė skaitė gubernatoriaus proklamaciją ir minėjimo rezoliuciją, kuri buvo pasiųsta valdžios pareigūnams. Malonu pastebėti, kad M. Andrikytės paruošta rezoliucija buvo įtraukta į kovo 10 Congressional Record kartu su Massachusetts dem. kongresmano Harold D. Donohue kalba "Baltic Freedom". Dėl šios rezoliucijos M. Andrikytė gavo ir laišką iš valstybės departamento su paaiškinimais dėl JAV konsulinės sutarties su Rusija.

Šv. Kazimiero metinė šventė atžymėta kovo 5. Šv. mišias aukojo klebonas kun. E. Gradeckas, pamokslą sakė kun. R. Yuskauskas. Mišių metu giedojo M. Andrikytė solo ir kvartete su B. Ortlieb, L. Sulauskaite ir S. Stulginskaite. Lietuviškas širdis ypač jaudino Šv. Kazimiero giesmė ir Vyčių himnas vargonais grojant pačiam kūrinių kompozitoriui Vyčių garbės nariui komp. A. Aleksiui. Po pamaldų mokyklos salėje buvo bendri pusryčiai, vadovaujant J. Samoškai ir J. Samoškai, Jr. Kalbas pasakė dvasios vadas kun. P. Sabulis, komp. Aleksis ir svečias advokatas J. Smolskis, pagrindinis kalbėtojas. Padainavo ir pianinu paskambino J. Krin, komp. Aleksio muzikos mokinys. Sioje Vyčių šventėje visada dalyvauja ir kitų organizacijų atstovai. Gaila, dėl sniego, daugelis šiemet negalėjo dalyvauti iškilmėse.

Kovo mėnesio posėdyje pranešta kad vietinė Vyčių 7 kp. aukojo po 10 dol. ALTUI Vasario 16 proga; Vyčių stipendijų fondui; kun. E. Shambor, M.M. misijų darbams Japonijoj ir L. K. Religinei šalpai. Tai tikrai pavyzdingas Waterburio Vyčių dosnumas. Kuopos pirm. J. Valaitis. A.L.

Lietuvių Bendruomenės narių susirinkimas įvyko kovo 12. Į naują valdybą išrinkti: J. Petkaitis — pirm., J. Balčiūnas — vicepirm., B. Vilčinskas — ižd., P. Andriukaitis — sekr. Į revizijos komisiją, K. Stasiukevičius, K. Zavickas ir J. Leiberis. Į ALB penktąją tarybą sutiko kandidatuoti kun. klebonas B. Gauronskas. Į rinkiminę komisiją išrinkti B. Semaška ir N. Andriukaitienė.

Lituanistinė mokykla savo mokslo metus užbaigs birželio mėn.

NEW BRITAIN, CONN.

Margučių vakarienę balandžio 2 d. 5 val. v. parapijos salėje surengė šv. Rožančiaus d-ja.

Prie gražiai papuoštų stalų su pavasariškomis gėlėmis ir lietuviškais margučiais susirinko keletą valandų praleisti virš dviejų šimtų svečių. Buvo atvykusių net iš Waterburio ir Merideno. Dalyvavo visi trys parapijos kunigai ir seselės. Taip pat dalyvavo ir šv. Cecilijos choras, kuris vėliau savo dainomis, muz. J. Beinoriui ir J. Liūdžiui pritariant akordeonais, linksmino visus svečius. Vakarą pravedė p. Tamošaitienė.

Šv. Rožančiaus draugija yra ypatingai darbšti ir nenuilstanti bažnytinė organizacija. Nors dauguma narių yra jau vyresnio amžiaus, bet jos savo pasiaukojimu ir sunkiu darbu tiek daug pasireiškia šios organizacijos veikloje. Pasigėrėtina, kad tokiame nedideliame mieste kaip New Britainas dar yra tiek daug ankstesnių ateivių, bei čia jau gimusių ir užaugusių lietuviškų širdžių. Šios vakarienės bei kitų šios organizacijos parengimų pelnas yra paskiriamas šv. Andriejaus lietuvių parapijos išlaikymui.

Šv. Cecilijos choras Verbų sekmadienį ėjo bendros šv. Komunijos. Po Mišių parapijos salėje turėjo savo tradicinius pusryčius.

Balandžio 30 choras yra pakviestas, į Newington, Conn., į naujai įsisteigusią šv. Dvasios parapiją, kur tą dieną įvyks naujai pastatytos bažnyčios dedikacija. Iškilmėse giedos keturių parapijų jungtinis choras — apie šimtas choristų. Diriguoti yra pakviestas muz. J. Beinoris. Šios parapijos klebonu yra lietuvių kilmės kun. Edward J. Radzevich. Ši parapija yra ne lietuvių.

Liepos 3-6 choras vyks specialiu autobusu į Montrealį, Kanadą, aplankyti ten esančią pasaulinę parodą.

3. Birželio 4 vyks į Putnam, Conn., į "Eglutės" šventę. Meninėje programoje dalyvaus su mokinių choru ir orkestru, kuriuos tam reikalui paruošia mokyklos vedėjas muz. J. Beinorius.

A. Stasaitienė

IŠ L.K. MOKSLO AKADEMIJOS VEIKLOS

Liet. Kat. Mokslų Akademijos N. Anglijos židinio susirinkimas įvyko balandžio 1 pas kun. V. Martinkų, Providence, R.I. Vadovavo židinio pirmininkas prof. J. Navickas. Paskaitą apie prel. Pr. Kuraitį skaitė dr. Juozas Girnius, išryškindamas jo mokslinę, visuomeninę veiklą, jo ekumeninę dvasią, jo nuopelnus lietuviškai katalikiškai inteligentijai ugdyti.

Po gyvų diskusijų pirmininkas prisiminė, kad šią vasarą Vokietijoje vyksta L. K. Mokslo Akademijos suvažiavimas, į kurį židiniui reikėtų pasiųsti savo atstovą. Susirinkę pritarė sumanymui ir įsipareigojo kelionę paremti auka. Posėdžiui pasibaigus, šeimininkas kun. V. Martinkus visus pavaišino. Vaišių metu pagerbtas dr. J. Navickas, kuris nuo kovo 1 pakeltas į assistant profesorekstraordinarinį profesorių. Paaiškėjo, kad nuo ateinančių mokslų metų į ekstraordinarinius profesorius pakeliama Aldona Venclauskienė. Jiem sugiedota ilgiausių metų. Kun. V. Martinkus papasakojo savo kelionės įspūdžius iš P. Amerikos. Baigiant pirmininkas profesorius J. Navickas padėkojo šeimininkui už nuoširdų lietuvišką priėmimą.

Pr. P.

— **Darius Lapinskas,** Boston, Mass., jaunosios kartos kyląs muzikas, kartu su soliste **Aldona Stempužiene,** Cleveland, Ohio, yra pakviesti dalyvauti birželio 18 Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių parapijos rengiamoje lietuvių dienoje.

IŠ VISUR

— **A. Mončio** skulptūrų parodą Belgijoje, Liege mieste kovo 18-30 suruošė prancūzų meno draugija.

— **Paryžiaus lietuvių** tautinių šokių grupė balandžio 16 dalyvaus tarptautiniame folkloro festivalyje Sorbonoje.

— **Atlanto rajone** įsteigti nauji skautų daliniai: Baltimorėje, vad. skl. Gintaras Buivys, ir Philadelphijoje, vad. ps. Gediminas Surdėnas.

— **Šaulių S-ga tremtyje,** įvertindama LSB vyriausio skautininko Vlado Vijeikio nuopelnus lietuvių tautai, kovo 12 jį apdovanojo Šaulių žvaigždės ordinu.

— **Vasario 16 gimnazijos** tautinių šokių grupė ir choras gegužės mėn. pakviesti pasirodyti trijuose Vokietijos miestuose: Nuertingen, Viernheimen ir Ludwigshafen.

— **Ona Cypienė,** gyvenanti vieniša Vakarų Vokietijos užkampy, kreipiasi į JAV lietuvius, prašydama paaukoti lietuviškų plokštelių. Jos adresas: 7713 Huefingen, Nep. Schelblestr. 9, West Germany.

— **Juozas Tamulis,** švietimo tarybos buv. pirmininkas ir dabartinis narys, mokytojų studijų savaitėje liepos 30 -rugpiūčio 7 Dainavoje tvarkys ūkio bei finansinius reikalus. Mokytojai, suinteresuoti dėl dalyvavimo sąlygų ir kitokių klausimų, gali į jį kreiptis adresu: J. Tamulis, 7031 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

— **Anatolijus Grišonas,** Lietuvos atstovas Urugvajuje, kovo 1 dalyvavo iškilmėse naujai valdžiai perimant pareigas. Naujas prezidentas generolas Oscar Gestido išrinktas 5 metam. Rytojaus dieną A. Grišonas kartu su visais diplomatinio korpuso šefais prisistatė naujam prezidentui.

— **Dail. Vlado Vaitiekūno** 60 m. sukaktuvinė, apžvalginė kūrinių paroda Chicagoje, Čiurlionio galerijoje įvyksta balandžio 15-23. Išstatoma 60 tapybos ir grafikos darbų.

— **Prel. Pranciškaus Juro, P. A.,** sesuo Katarina, pranciškietė vienuolė neseniai mirė Vokietijoje. Velionė, visą gyvenimą paaukojusi Dievo ir artimo tarnybai, vienuolyne išgyveno virš 30 metų. Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos, Lawrence, Mass., vikaras kun. A. Bandzevičius ir parapiečiai mielam klebonui prel. P. Jurui reiškia gilią užuojautą. (P.K.)

— **V. s. A. Saulaičio,** LSS pirmijos pirmininko, pagerbimas 60 metų sukakties proga įvyko kovo 12 Worcester, Mass.

IEŠKOMAS

Juozas Žemaitis, sūnus Jono, gimęs 1918 Mištūnų kaime, Valkininkų parap. Jis 1947 turėjo išvykti į svetimšalių legioną Afrikon. Ieško motina Ona Žemaitienė, gyv. Sodų g. 3, Grigiškės (Trakų rajonas) Lietuvoje.

MALONIAI KVIEČIAME

Į

ŠVENTO KAZIMIERO SESERŲ RĖMĖJŲ SEIMĄ

Villa Joseph Marie - Holland Road

Newton, Penna.

sekmadienį, balandžio 23 d. 1967

Mieli Svečiai,

Atvažiuokite, brangieji į seimą. Prašome pasisavinti mūsų rūpesčius ir pagelbėti mums mažinti didelę skolą, kuri užtraukta ant Senelių Prieglaudos.

Nuoširdžiai Jums dėkingos,

Švento Kazimiero Seserys
Vila Juozapo Marijos

VISI BENDROM JĖGOM STATYKIME

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMĖS SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAMI

KĄ PASIRYŽOME — ĮVYKDYSIME!
DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA
ŽEMĖS SKLYPUI PIRKTI

TĖVAMS FRANCISKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)
680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siunčiu auką ______ statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius į:

☐ Garbės fundatorius ($1000) ☐ Amžinuosius narius ($500)
☐ Fundatorius ($100) ☐ Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasižadu iš viso paaukoti ateityje statybų fondui ______

ADRESAS ______

(Visos aukos atskaitomos mokesčiai (Tax deductible))

TESTAMENTŲ SUTVARKYMAS

"Darbininke" neseniai kun. L. Jankus parašė trumpą žinutę apie testamentų sudarymą ir išlaidas.

Labai mane nustebino, kad kun. L. Jankus išdrįso rašyti tokią netiesą. Sprendžiant iš jo rašinio, jis neturi pakankamo supratimo kaip ištikrųjų sudaromi testamentai ir jų vykdymo tvarka. Todėl aš norėčiau jo prašyti, kad jis atšauktų paskelbtus neteisingus faktus testamentų sudarymo ir vykdymo reikalu.

Iš tikrųjų kiekvienas asmuo gali sudaryti testamentą ir paskirstyti savo nuosavybę pagal savo nuožiūrą. Tuo atžvilgiu jokio teismo patvirtinimo nereikalinga. Kai asmuo miršta, tai jo padarytas testamentas vykdo jo valią. Po asmens mirties, kai kreipiamasi į teismą, tuomet teismas paskiria laiką testamentui patvirtinti. Bendrai du liudininkai paliudija, kad jie matė ir žino testatoriaus parašą. Tuo pat metu teismas duoda autoritetą testamento vykdytojui atlikti veiksmus, išeinančius iš testatoriaus valios.

Kun. L. Jankus paminėjo, kad advokatai ima honoraro pusę ar trečdalį. Tai yra netiesos skelbimas. Angliškai vadinamas probate ar surrogate teismas bendrai yra vienodas visose JAV-ėse. Išlaidos yra nustatytos teismo sprendimu ir taip pat Amerikos Bar Association. 9 mėn. laikotarpy testamento vykdytojas ir advokatas surenka visą testatoriaus turtą — palikimą ir apmoka visas išlaidas. Advokatas ir test. vykdytojas parengia vad. finansinę apyskaitą (final account) ir pateikia teismui visas sąskaitas patvirtinti. Kai kuriose valstybėse yra nustatyti advokato ir test. vykdytojo honorarai. Už mažos sumos testamentą bendrai paskirta 10 proc., o test. vykdytojui — 5 proc. Jeigu testamento suma yra didesnė, tada honoraro procentas kiek sumažėja. Per tą laiką advokatas ir test. vykdytojas apmoka fed. ir valstybės paveldėjimo mokesčius. Jiedu, visą turtą surinkę ir nuosavybę pardavę, pinigus įneša bankan test. vykdytojo vardu. Apmokėjęs visas sąskaitas, jis patiekia teisėjui ne tik apmokėtas sąskaitas, bet ir banko knygeles.

Tūkstančiai ir milijonai dolerių, paliktų be testamento, guli miestų kasose. Miestas, išlaikęs apie 15 metų, jei niekas neatsišaukia, galutinai pasiima savo žinion tokį turtą. Į tuos skaičius patenka ir daugelio lietuvių nuosavybės. Kun. L. Jankus turėtų skatinti, kad mirusių turtas pereitų į liet. organizacijų rankas — bažnyčiom, spaudai, mokyklom, švietimui.

Būtų labai malonu, kad kun. L. Jankus kuo greičiau atšauktų anksčiau minėtą pareiškimą spaudoje.

Adv. Charles P. Kal

Kun L. Jankaus atsakymas:

Nežinau, ką atšaukti.

Nesu teisininkas ir niekur nerašiau, kad turiu pilną supratimą, "kaip iš tikrųjų sudaromi testamentai ir jų vykdymo tvarka". Paskutiniu laiku teismo salėse sugaišau daug dienų, daug valandų praleidau konferencijose su teisėjais, jų patarėjais, advokatais bei Balfo įstaigoje belukštendamas testamentų — palikimų bylas. P. adv. Charles P. Kal prašo atšaukti neteisingus faktus, bet nei vieno jų nenurodo. Nežinau, ką advokatas nori, kad atšaukčiau. Galiu tik papildyti.

Tiesa, kad kiekvienas asmuo gali sudaryti testamentą, bet tai nereiškia, kad kiekvienas testamentas bus geras, ir kad mirusiojo valia, testamente surašyta, bus pilnai įvykdyta. Aš tik progomis varčiau storus tomus apie testamentus, advokatai ir teisėjai juos kruopščiai studijuoja, taigi testamentų sudaryme ir vykdyme būtinai reikalinga specialistų talka.

Po ranka turiu vieno testamento raštų bylą su 200 lapų. Tai tik mano turimi popieriai. Balfo advokatas tuo pat reikalu turi per 300 lapų, o opozicijos advokatai per 500, testamento vykdytojas (bankas) turi apyskaitų net tris storas papkes, ant teisėjo stalo taip pat guli didžiulė byla. Visa ta medžiaga liečia tik vieną testamentą, kuriam narplioti teisme neužteko dešimties advokatų (4 amerikiečiai, 6 lietuviai) talkos. Rezultate — reikėjo ieškoti kompromiso. Taigi, ne kiekvienas testamentas sekasi lengvai įvykdyti.

Dėl atlyginimo advokatam p. Kal taip pat turėtų žinoti, kad kai kur teisėjas nustato atlyginimą advokatui, kai kur tą atlyginimą šiek tiek tvarko ir Advokatų Sąjunga (Bar Association). Tačiau p. Kal nepasako, ką daryti, jei advokatai neima bylos už nurodytą atlyginimą? Ar gali kas priversti advokatą ginti civilinę bylą už 5 ar 10 procentų laimikio?

Aš mačiau New Jersey teisme veidą vieno advokato, kuriam už 4 metų aktyvų dalyvavimą byloj teisėjas neskyrė nei vieno cento. Aš turiu keletos advokatų (pakviestų ginti bylą) laiškus, kuriuose prašoma po 1,000 dol. rankpinigių ir sutinka vesti bylą, jei jiem bus vėliau sumokėta (nesvarbu rezultatai) keturiolika tūkstančių ("perhaps more") dolerių.

Brooklyne lietuvis stalius padarė baldus, vertus 1,000 dol. Kai reikėjo atlyginimo ieškoti per teismą, advokatas (ne lietuvis) paprašė 500 dol. honoraro.

Tik ką grįžau iš vienos testamento bylos teismo (pasibaigusio kompromisu), kur iš testamente paliktų 100,000 dolerių didesnė pusė atiteko advokatam. Jie taip tikri buvo savo honoraru, kad man pačiam raštu pasiūlė net 10,000 dol., kad tik nestočiau į teismą. Kaip jie galėjo man siūlyti 10 proc. palikimo, jei patys, anot p. Kal, gauna tik 5 proc.?

Visi tie faktai nėra rašomi, kad gąsdinti žmones, lietuvius. Priešingai, aš rašau informuodamas, kad geriau už šimtinę dolerių pasamdyti gerą advokatą, kad parašytų gerą testamentą, negu vėliau, be patirties ir privačiai sudarytą testamentą bevykdant, išleisti tūkstančius.

Ypač reikia būti apdairiems paliekant testamentu turtą okupuotoj Lietuvoj esantiem. Čia taip paprastai "kiekvieno amento" sudarytu testamentu didesnė pusė palikimo tikrai atiteks okupantams, kurių gal iš viso ištrūks neperkeisti testamento sudarytojas, arba, kitu atveju, visas palikimas gali patekti į vieną ūkį ir bus gal panaudotas gatvių išgrindimui.

Pilnai sutinku su p. Kal, kad visi turėtų laiku nusirūpinti savo palikimu. Šį rašinį rašau neseniai grįžęs nuo širdies atakos ištikto ligonio, kuris turi per 80,000 vertės nuosavybę, jokių giminių JAV neturi, neturi ir testamento. Neva pradėjo rašyti būdamas jau deguonio palapinėje ir per venas maitinamas. Ar jo testamentas bus geras? (Manau, kad tai pareina nuo valstybės, kur testamentas sudaromas, gal ir nuo daktarų — ekspertų liudijimo teisme).

Kun. L. Jankus

MIAMI, FLA.

Janina Šalnienė, lietuvių kolonijose ir spaudoje pažįstama solistė, neperseniai lietuviškomis dainomis žavėjo Miami lietuvius. Dainininkė čia nebe naujiena — vietos lietuviam yra gerai pažįstama, visuomet laukiama viešnia.

Su giliu įsijautimu patraukiai padainavo "Lopšinę". Publika jai nepagailėjo plojimų. Solistė taip pat padainavo "Mieguželio noriu" — Budriūno, "Dobilėlis" — A. Vanagaičio, "Lakštingalos giesmė" — V. Kuprevičiaus, "Vilija" — iš „Linksmosios našlės" ir ariją iš operos "Hoffmano pasakos".

Tarp dainų Kunigunda Kodaitienė padeklamavo savo eilėraštį. Deklamavo ir Miami dar negirdėja Jadvyga Rukšienė. J. Rukšienė yra buvusi dramos artistė Šiauliuose. Dabar kiekvieną žiemą ji atvyksta į Miami su savo vyru Jonu Rukša, kurs yra nejudomo turto pardavėjas Toronte.

Meninę programą vykusiai pravedė jauna vietos lietuvaitė Irena Stongvilaitė, kuri drauge su sesute Aurelija šoka tautinius šokius. Nemira Grigaliūnaitė pianinu paskambino keletą lietuviškų motyvų.

Antroje programos dalyje vakaro organizatorius Valerijonas Šimkus rodė iš Lietuvos atvežtą savo filmą. Vakaro pelnas paskirtas "Laisvajai Lietuvai" paremti.

Vincentas Wertalka staiga mirė ir kun. dr. Jurgio Razučio bei vietos lietuvių buvo palaidotas Our Lady of Mercy kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo V. Šimkus iš Chicagos, velionies sūnus Karolis su šeima, velionies dukros Adelė Andersonienė su šeima, vienuolė sesuo Praksida bei sesuo Luka iš Wisconsin valstijos pranciškiečių vienuolyno.

Jadvyga Tūbelienė, 6 savaites atostogavusi pas J. Pakštienę, Miami, Fla., nusipirko gražų namelį 25-toje gatvėje, S. W. pusėje. Likvidavusi savo butą Washingtone, ketina persikelti į Miami pastoviam apsigyvenimui.

J. Šostakas, su žmona praleidęs žiemą Miami, Fla., turėjo staigią operaciją.

Lietuvių piliečių klubas kiekvieną sekmadienį turi parengimą su vakariene. Kaina 2 dol. Adresas: 3655 N. W. 34 St., Miami, Fla. Tel. 635-4331.

J. N.

ELIZABETH, N.J.

40-ties valandų atlaidai Elizabetho Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje prasideda balandžio 16 d. 11 v. r. ir baigsis balandžio 18 iškilminga procesija. Atlaidų metu pamokslai ir mišparai bus vakarais 7:30 v. vak. Pamokslus sakys Tėvas Gabrielius, pasionistas. Parapijos klebonas prel. M. Kemėžis ir parapijos kunigai kviečia parapiečius pasinaudoti atlaidų metu teikiamomis Dievo malonėmis.

Eleonora Marcis-Marcišauskienė, ilgametė Apreiškimo parapijos choro dalyvė, nuolatiniam apsigyvenimui persikėlusi N. J. Valstijon, aktyviai įsijungė į Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos chorą Elizabethe. Sveikiname ir linkime geriausios sėkmės. Parapijos choras, vadovaujamas V. Mamaičio, labai gražiai pasirodė Velykų švenčių iškilmingose pamaldose. Kiekvieno parapiečio pareiga šį chorą paremti. Visi galį jame dalyvauti, kviečiami jungtis į jo gretas.

ALB Elizabetho apylinkės susirinkime kovo 19 buvo perrinkta praeitų metų valdyba: V. Mamaitis-pirm. J. Švedas-vicepirm. K. Bartys-sekr., V. Misiūnas -ižd., ir R. Bartytė-Lora — valdybos narys jaunimo reikalam.

-V.

Žmogus Australijoje

Mokslininkai dar tiksliai neatsakė į klausimą, ar seniai Australijoje gyvena žmonės.

Neseniai paskelbti naujų tyrinėjimų rezultatai. Manoma, kad Queenslande žmonės gyveno jau 10,950 metais prieš mūsų erą.

Džiaugiasi, sulaukę pavasario — Nuotr. V. Maželio

New Londone, Conn., ir apylinkių lietuvių žiniai

Gyvenimo sąlygos išblaškė mus po platų pasaulį. Visur lietuvis sutinkamas ir nėra abejonės, kad kiekvienam iš mūsų yra malonu sutikti savo tautietį, pasidalinti gyvenimo ir mūsų kenčiančios Tėvynės einamais reikalais, nepamirštant ir krikščioniškų idėjų, vedančių į artimesnę pasauliečių apaštalavimo dvasią.

Ne visi lietuviai gali savo religines praktikas atlikti sava kalba. Tas sudaro kaikam daug nemalonumo, kai lietuviška parapija, ar lietuvis kunigas yra sunkiai pasiekiamas. New Londone gyvena gražus įvairaus amžiaus lietuvių būrelis, kuriam lietuviška parapija yra už kelių dešimčių mylių.

Aš kaip lietuvis kunigas, Jums jau girdėtas iš "Day" ir "Darbininko" laikraščių, Norwich vyskupo esu paskirtas į Waterfordo šv. Povilo parapiją, kuri yra New Londono pašonėje.

Nugirdęs lietuvių malonius atgarsius ir jų pasitenkinimą, pasiryžau šalia Šv. Povilo parapijoje einamų pareigų mielai patarnauti visiem čia gyvenantiem tautiečiam jų dvasiniuose reikaluose. Jei kam būčiau naudingas, mielai prašyčiau kreiptis telefonu 443-5587 ar atvykstant klebonijon: Waterford, 170 Rope Ferry Road (važiuojant iš New Londono reikia važiuoti Bank Street, Boston Post Road arba "Route 1 A" ir pasukti kairėn, kur prasideda "Route 156", t.y. Rope Ferry Road).

Išpažinčių klausymo laikas: šeštadieniais nuo 4 iki 5:30 v. popiet ir nuo 7:30 iki 9 val. vakaro, arba bet kuriuo kitu laiku, asmeniškai susitarus.

Manau, kad ši mano informacinė žinutė padės mums suartėti ir, reikalui esant, jums padėti.

Kun. Adomas Pupšys

UNITED STATES SAVINGS BONDS

BUY THEM WHERE YOU WORK OR BANK

Argentina 1966 į užsienius eksportavo 1,027,992 tonas įvairių rūšių mėsos. Už tai gavo 537,660,000 dol. 1965 išvežė tik 803,490 tonų mėsos.

Daugiausia laiškų pasaulyje išsiunčia JAV gyventojai. Viso 67 000 milijonų, per metus. Išdalijus lygiai vienas asmuo vidutiniškai per metus išsiunčia 360 laiškus.

Su giliu liūdesiu pranešame, kad š.m. balandžio 8 d. Chicagoje staiga mirė mūsų mylimas vyras, tėvelis ir brolis

Pulk. VLADAS GRUDZINSKAS.

Pašarvotas Petkaus laidotuvių namuose, 25-33 West 74th Street, Marquette Parke, Chicagoje. Laidotuvės įvyksta balandžio 12 d. 9:30 val. ryto iš Marquette Parko bažnyčios.

Nuliūdę žmona, dukterys, broliai ir seserys su šeimomis.

Chicagoje žaidžia Ateitis ir Lituanica V. V. S. apygardos jaunių B klasės varžybose. Nuotr. Z. Degučio

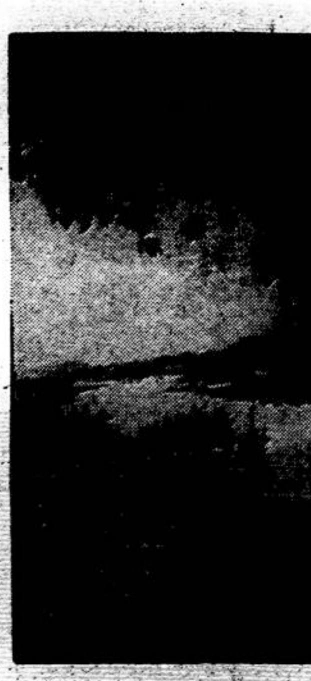

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti:

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

MALDAKNYGĖ

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas
Išleido Tėvai Pranciškonai

640 pusl. Kaina 2 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu:

Franciscan Fathers
DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, N. Y. 11221.

Skelbimas

Viename JAV laikraštyje buvo išspausdintas toks skelbimas:

"Reikalinga sekretorė, kuri protauja kaip vyras, elgiasi kaip lady ir dirba kaip arklys".

NAUJOS KNYGOS

Juozas Girnius, **Idealas ir laikas.** Žvilgsnis į dabarties ateitininkiją ir lietuviškąją išeiviją. Išleido Ateities leidykla. Aplankas ir viršelis dail. Rimanto Laniausko. 238 psl. Kaina 4 dol.

Prof. dr. J. J. Stukas, **Awakening Lithuania.** Lietuvos istorijos bruožai anglų kalba. Išleido Florham Park Press. Inc., 187 psl. 6x9 dydžio. Įrišta į žalios spalvos kietus apdarus. Priede Lietuvos žemėlapis ir 16 portretų. Kaina 5 dol.

Konstantinas Račkauskas, **Lietuvos konstitucinės teisės klausimais.** Šalia trumpos pagrindinių nepriklausomos Lietuvos konstitucinių organų apžvalgos autorius giliau nagrinėja lietuvių tautos ir valstybės autoriteto sampratas. 1918 vasario 16 d. aktą autorius laiko pačiu svarbiausiu Lietuvos valstybės atstatymo konstituciniu dokumentu. Per jį pasireiškė lietuvių tautos pirmapradė valstybės kuriamoji galia. Išleido autorius. 178 psl. Kaina 2 dol.

Antanas Vaičiulaitis, **Gluosnių daina.** Ši padavimų knyga artima dideliem ir mažesniem. Tai ypač tinkama dovana lituanistinių mokyklų auklėtiniam. Visi šios knygos pasakojimai nugręžti į istoriją. Iliustravo dail. Telesforas Valius. 128 psl. Kaina 2.50 dol.

J. Audėnas, **Paskutinis posėdis,** Išleido Romuva, New York, 278 psl. Kaina 4 dol.

V. J. Bagdanavičius, **Kultūrinės gelmės pasakose.** Kaina 3 dol.

A. Baronas, **Trečioji moteris.** Premijuotas romanas. Kaina 2.50 dol.

V. Ramojus, **Kritusieji už laisvę.** Kaina 2.50 dol.

Pr. Naujokaitis, **Žydinčios dienos.** Premijuotas romanas. Kaina 3.50 dol.

S. Sakytė, **Alkana žemė.** Eilėraščiai. Kaina 2 dol.

M. Aukštaitė, **Rožių vasara.** Eilėraščiai. Kaina 7 dol.

G. Banaitytė-Ivaškienė, **Baltasis stumbras.** Premijuota istorinė apysaka jaunimui. Kietais viršeliais, iliustruota. Kaina 3.60 dol.

V. Liulevičius, **Lietuvos istorija.** Penktai klasei ir devintam skyriui. Didelio formato. Kaina 1.25 dol.

Sios ir kitos lietuviškos knygos gaunamos **Darbininko administracijoje; 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.**

RADIJO PROGRAMOS

[illegible]

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v.

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WRMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4562
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
52 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmadieniais 12:30 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0932
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

FILATELISTAI!
Siunčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

[illegible]

ST. ANTHONY'S HIGH SCHOOL
Kennebunkport, Maine 04046

GEGUŽĖS MĖNUO

Marijos gražusis mėnuo, papuoštas pavasario gėlėmis, papuoš jūsų dvasią gaivinis mintis, jeigu kasdien paskaitysite po skyrelį iš T. Kornelijaus Bučmio, O.F.M. "GEGUŽĖS MĖNUO"

Knygelė kainuoja tik 1 dol. — DARBININKO administracija mielai prisiųs, jei tik parašysite užsakymą adresu: 910 Willoughby Ave., Brooklyn N.Y. 11221.

SERVICE

FOR LONG DISTANCE
ANYWHER IN U.S.A.
CAB SERVICE
REASONABLE
CALL IN 7-4290

20% DISCOUNT
ON BASEMENTS
KITCHENS & BATHROOMS
ROMA
469-5710
3723 Church Ave. Brooklyn

SAM SIMMONS
226 Milford Street Brooklyn N.Y.
Dump Truck Available for Different Purposes
All work guaranteed
Call anytime 827-7384

[illegible]

C. F. PAINTING
[illegible]
732-1600 or 271-[illegible]

Commercial and Industrial Construction and Alterations
Jobs handled from inception to completion throut Metropolitan area. Whether it be a commercial or industrial building, a restaurant, specialty shop, store, etc., we are fully equipped and experienced to solve your individual problems.
Write or call for free consultation
BOPOD
COMMERCIAL CONSTRUCTION
Over 30 yrs exp. Bids upon request.
245 E. E. 80th Street, N. Y. C.
NY: YU 8-6546 — LI: 516 - 666-3599

ATTENTION — Churches - Organizations — Mimeo Specialists — typing forms filled out including S.B.A. Phone 774-1805, 778-7522. 1160 St. Johns Pl.; B'klyn Wm. Potts

PLUSH CEILINGS — Soundproof, fireproof (surftec spray), sprayed on ceilings and walls. Covers any surface, won't crack, peel or chip. 788-3320
—— Free estimates given ——

Carpets Cleaned and Dyed
QUALITY
Carpet and Upholstery Cleaning
Dyeing on the floor. Carpets cleaned 8¢ sq. ft. FREE ESTIMATE.
OX 5-3143 or 939-4822

BUILDING REPAIRS
A-1 CARPENTRY
Home Improvements
Large and Small Jobs
Fully Insured Reasonable
Estimates given Call 597-4913

[illegible]

Wanted Exp. MACHINISTS steady work nice working conditions 48 hour week plus overtime — work where you live and many fringe benefits Pyrate Mfg. Co. 222-17 Northern Blvd. Bayside L.I. Call for appointment 357-8200

WORK WHERE YOU LIVE
Machinist on Lathes Bridgeport machine steady work nice working conditions day shift overtime DYNAMICS CONTROL CORP. 8 Nutmeg Road South Windsor Conn call 203 - 289-6806 ask for Mr. Tevald.

WORK NEAR HOME
COLOR MATCHER
Steady work nice working conditions
Kirker Chemical Corp.
1 East 11th Street, Paterson N. J.
Call 201 - 742-7769

SUGAR BOILERS
Experienced — for year-round employment in new factory located in Northern Maine. Call or write
Maine Sugar Industries, Inc.
Easton, Maine
207 - 488-2061

CLERKS
HIGH SCHOOL GRADS
Good at Math
For Statistical Dept
No experience necessary
Call MA 4-7400 Mr. Rosen

WANTED EXP CUTTERS
FOR MACHINES
Multiple spindle Work near home Steady work nice working conditions Part time or full time — 46-13 11th Street L. I. C. Call 786-4065

EXP GENERAL HELPER
To Work in Warehouse
Steady work nice working conditions
Work near home
Call 516 WE 8-8000 Mr. Maggio

WANTED EXP MECHANIC
Work near Home
with Garage and Service Exp
Steady work nice working conditions
JOHNS TEXACO SERVICE STATION
50 Main St. Bloomingdale N.J.
Apply in Person.

Full or part time income. A dignified selling cereer awaits you. Sell advertising specialties, calendars & gifts to banks & businesses in your area. Earn up to $15,000 full time, $5,000 spare time. No investment. Call or oome in for free selling kit and full details. The Ross Company, Ross Building, Dept C Liberty, N.Y. (914) 292-7677.

WANTED EXP BODY AND FENDER MAN
Steady work nice working conditions
Excellent Salary
FANTINO'S AUTO BODY
2213 E Tremont Ave Bronx
Call TA 3-2240

Work Near Home!
TAB OPERATOR
5:30 - 10:30 p.m. Experience on 407-604 necessary. Call 983-2400 — Mr. Guisto, Matheson Co., E. Rutherford, N.J. An Equal Opportunity Employer.

[illegible]

WANTED EXP SEWING OPERATORS
Steady work nice working conditions
[illegible]
715 Broadway N. Y.

SUPER KNITTING MILL
39 York St. Brooklyn, N.Y.
Experienced SINGER Operators wanted on ladies' sweaters.
875-4702

WANTED EXP OPERATORS
Section work and piece work on dresses — work near home steady work nice working conditions. Best Dress 397 Kings Highway Brooklyn N.Y. Call 376-9591

DISPLAY

[illegible]

CUSTOM CABINETS
CHARLES W. [illegible]
[illegible]
1728 [illegible]

DeVITA'S PRO SHOP
371 E. 3rd Street, Mt. Vernon
Complete Line of Bowling Balls, Trophies, Bowling Shirts, Shoes. Expert drillings while-u-wait. Lowest prices. Open daily till 2 PM
(914) MO 8-8271

We buy any old furniture and pianos good prices paid for old beer steins, china, antiques, rugs, stamps, coins, gold coins. Turn these items into money. We cover the 5 boroughs. SCHAEFFER - Tel. BU 2-0076 - if busy 763-1206.

NURS. HOME

NURSING HOME CARE
available in Philadelphia, Pa. area, 24 hour nursing service, new building, good food, $85 week and up.
Silver Stream Nursing Home
Spring House, Pa. 215 MI 6-1500

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
GLenmore 2-2923

V. REMISIEWICZ
Remis Monument Company

Paminklai ir antkapiai pagaminami visose kapinėse.
69-31 Metropolitan Avenue
Middle Village, Maspeth, N.Y. • Tel. DA 6-0909

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
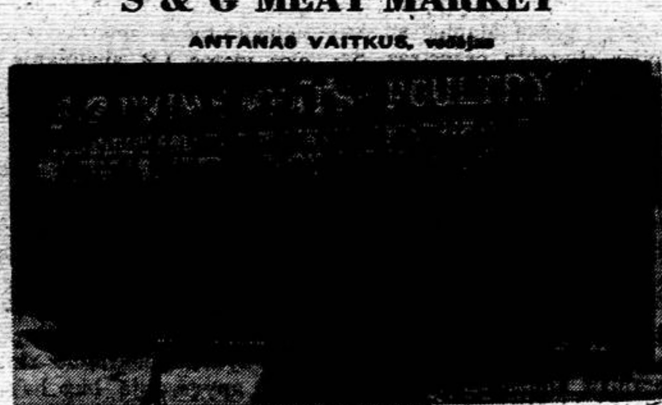
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. Tel. STagg 2-4370
Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N.Y.C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome atsilankyti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
[illegible]
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 208 Orchard St., New York, N.Y. 10002

JUOZO MISIŪNO
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
108-05 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N.Y.
Telefonas: Virginia [illegible]

Long Island
statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-8364

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

[illegible]

KODIS
LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
Įkurta 1901 metais
Jaukiai įrengtos patalpos laidotuvių valandoje. Koplyčios naujai įrengtos, jos visiems.
A. W. KODIS ir E. A. KODIS
65-65 Flushing Ave.
Maspeth, N.Y. 11378 • DA 6-1668
Turi laidojimo direkt. leidimus

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aronskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N.Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N.Y.

J. B. Shalins-Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P'way Station)
Woodhaven, N.Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin, Inc.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus — Tel. TR 6-6434

PETER JAREMA
UKRAINIETIS LAIDOTOJAS
Laidoja Bronxe, New Yorke, Brooklyne ir apylinkėse. Modernios koplyčios nemokamai. Kontroliuojama temperatūra.
PETER JAREMA
129 East 7th Street
New York, N.Y. 10009
ORegon 4-2568

KARLONAS
FUNERAL HOME
[illegible]
Tel. DA [illegible]

C. A. VOKET
ADVOKATAS
[illegible]

[illegible]

Cafe Geiger
Savininkas — Helmut Vollmer
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N.Y.
Tel. RE 4-4428
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš muosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė
Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

JEI JŪS NORITE SIŲSTI
SIUNTINĮ - DOVANAS Į USSR
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(*Licensed by Vnešposyltorg*)
VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1530 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. — IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi mokesčiai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.
Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.
Firma—skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:
- ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street — HE 5-1654
- BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street — DI 2-4240
- BROOKLYN, N.Y. — 1530 Bedford Avenue — IN 7-6465
- BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue — TX 5-0700
- CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue — HU 6-2818
- CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue — PR 1-0896
- DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue — TO 8-0298
- FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres — 363-0494
- HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue — TO 9-3980
- HARTFORD, CONN. — 843-47 Albany Avenue — CH 7-5164
- JERSEY CITY, N.J. — 303 Grove street — HE 5-6368
- LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue — DU 5-6550
- NEWARK, N.J. — 314 Market Street — MI 2-2452
- NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue — OR 4-1540
- PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue — PO 5-4507
- RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue — 381-8887
- ROCHESTER, N.Y. — 566 Hudson Avenue — 232-2942
- SO. BOSTON, MASS. — 395 W. Broadway — AN 8-1120
- SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue — CL 7-6320
- SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street — 475-9746
- TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue — EX 2-0856
- UTICA, N.Y. — 963 Bleecker Street — RE 2-7476

DARBININKAS

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuve ..... GL 2-6916
Administracija ..... GL 2-2923
Redakcija ..... GL 5-7281

NEW YORKO NAUJIENOS

Maironio šeštadieninė mokykla nuoširdžiai dėkoja Laisvės Žiburio radijo vedėjui Romui Keziui už atkreiptą dėmesį į mūsų šeštadieninį skruzdėlyną. Laisvės Žiburio radijas perdavė visuomenei balsus jaunuolių, besimokančių tėvų kalbą. Tai pirmas toks atsitikimas mokyklos 17 metų darbe.

Jaunučiai ateitininkai balandžio 16 d. 12 v. Apreiškimo parapijos salėje rengia kiaušinių riedinėjimo popietę. Bus programa, loterija ir vaišės. Jaunučiai kviečia visus, kuriem malonu šiuos Velykų papročius palaikyti.

Ukrainiečių liaudies meno muziejus atidarytas balandžio 9 Ukrainiečių Kultūros Instituto patalpose, 2 E. 79 St., prie 5th. Ave. Prieš tai balandžio 6 buvo sušaukta spaudos konferencija, kurioje dalyvavo ir Darbininko atstovas. Buvo supažindinta su muziejumi, parodytas visas ukrainiečių kultūros centras. Vėliau apie jų etnografinį muziejų parašysime plačiau.

Aktorius Vyt. Valiuką ir K. Vasiliauską gerai pažįstamus New Yorko lietuviškai publikai, balandžio 29 vėl matysime vaidinančius K. Ostrausko "Pypkėj" ir A. Landsbergio "Barzdoj". Dviejų vienaveiksmių vaidinimą stato New Yorko Lietuvių Teatras balandžio 29 d. 8 v.v., Van Wyck Junior High School, 85-05 144th. St., Jamaica, N.Y. "Barzdą" režisuoja V. Valiukas, dekoracijos dail. Albino Elskaus. "Pypkės" dekoracijos dail. Rom. Viesulo, režisūra D. Juknevičiūtės. Be minėtų aktorių "Barzdoj" dar vaidina Alb. Uknevičiūtė, Petras Sandanavičius ir Edmundas Vaičiulis.

Inž. Kęstutis Miklas kandidatuoja į Long Islando valstybinių mokyklų 21 apylinkės švietimo tarybą. Vieši rinkimai įvyks gegužės 6. Šiuo metu Kęstutis Miklas yra tos pačios apylinkės (distrikto) mokyklų biudžeto komiteto pirmininkas.

100 dolerių auka lietuvių kryžiaus atnaujinimui ir tolimesniam jo išlaikymui yra gauta iš **Maridos Miškinienės**, gyv. 3951 S. Campbell, Chicagoje. Tai pirmoji stambi auka, prisiųsta per Feliksą Daukų, Sofijos Barcus lietuvių radijo programos narį. LB New Yorko apygardos valdyba ir lietuvių kryžiaus komitetas reiškia gilią pagarbą bei padėką ir tikisi, kad jos pėdomis paseks visa eilė kitų, suprantančių kryžiaus išlaikymo svarbumą.

Irena Veblaitienė, dailiojo žodžio menininkė, dalyvaus Operetės choro koncerte baalndžio 15. Ji praves koncerto programą. Be Operetės choro dar dalyvaus ir Aido choras iš Hartfordo.
Nuotr. V. Maželio

Darbininko spaudos kioskas su naujais lietuviškais leidiniais bei muzikos plokštelėmis dalyvauja N.Y. operetės metiniam koncerte, kuris bus balandžio 15 d., 7 v. v. Lietuvių Piliečių klubo patalpose 69-61 Grand Avenue Maspeth, New York.

Padėka aukotojam. Padarius Vasario 16 minėjimo apyskaitą, New Yorko Lietuvių Taryba praneša, kad stambesnes sumas aukojo: J. Bortkevičius —40 dol.; dr. V. Paprockas—30 dol., tėvai pranciškonai, bendrovė Litas, Jonas Gaidys, M. Šalinskienė, dr. Plechavičius ir Aleksandrevičius — po 25 dol. New Yorko Lietuvių Taryba nuoširdžiai jiem dėkoja už dosnumą Lietuvos laisvinimo darbui remti.

Ona Šišienė, 73 m. amžiaus, vasario 28 iš Kauno atvyko vieneriem metam pas savo sūnų Edvardą, Union, N.J.

Prof. dr. Jokūbo J. Stuko pagerbimo banketas įvyks balandžio 16, sekmadienį, 6 val. v. Robert Treat viešbuty, 50 Park Place, Newark, N.J. Lietuvos vyčių 29 kuopa šia proga pagerbs savo narį prof. J. Stuką, pakeltą į Lietuvos vyčių organizacijos garbės narius. Bankete bus ir meninė programa. Po vakarienės šokiai. Kvietimus galima įsigyti pas rengimo komiteto narius ir jų vadovę Mariją Stonytę, 61 No. Arlington Ave., E. Orange, N. J. 07017.

Atvelykio šokius suruošė studentai ir moksleiviai ateitininkai. Į skoningai papuoštą Maspetho Atsimainymo parapijos salę atsilankė daug gražaus lietuviško jaunimo. Svečių suvažiavo iš New Haveno, Waterburio, New Jersey, Baltimorės, Bostono ir Philadelphijos. Grojo New Yorko Manhattan kolegijos studentų orkestras. Sąmoningai suorganizuota ir pravesta loterija davė progos laimėti kelionę į Jamaicą ir Nassau, New Yorko valstybėje. Nors laimėtojai nusiminė, kad ne Karibų jūroje, bet nepyko, nes tai buvo balandžio pirmosios pokštas. Linksmoj nuotaikoj praėjo šokiai, kuriem pasibaigus nenoromis visi skirstėsi. Rengėjai dėkingi Maspetho parapijos klebonui prel. Balkūnui ir moksleivių komitetui už pagalbą patarimais ir darbu.

Sol. Arnoldas Voketaitis praeitą savaitę ketvirtadienį, penktadienį ir šios savaitės pirmadienį kaip solistas dalyvavo N.Y. Filharmonijos koncertuose, Lincoln Center, N. Y.

Baigę studijas prekybos administracijos, statistikos ar rinkos tyrimo (marketing) srityse, gali gauti darbų žaislų gamybos įmonėje. Dėl informacijų skambinti Romui Keziui: 675-6100, ext. 219.

Padėka. Kunigaikštienės Birutės Karių Šeimų Dr-jos N.Y. skyriui už 15 dol., L.K.M. Sąjungos 29 kuopai už 15 dol. ir New Jersey Lietuvių Tarybai už 5 dol. aukas nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Lietuvių Kryžius (buv. pasaulinės parodos aikštėj) ir toliau pasilieka tame parke. Jo atnaujinimui, aikštelės apie kryžių sutvarkymui, šviesų įvedimui, kito vėliavos stulpo pastatymui bei tolimesnei priežiūrai reikalinga lėšų. LB NY apygardos valdyba ir lietuvių kryžiaus komitetas kreipiasi į visuomenę su prašymu prisidėti savo piniginėm aukom prie šio puikaus reprezentacinio paminklo išlaikymo. Aukas prašoma siųsti komiteto iždininkui: **Vincui Padvariečiui,** 87-40 127th. Str., Richmond Hill, N.Y. 11418. Čekiai išrašomi Lithuanian Wayside Shrine Committe vardu.

Operetės choras rengiasi savo koncertui, kuris bus balandžio 15 Maspetho piliečių klubo salėje. Chorui diriguoja Mykolas Cibas.
Nuotr. R. Kisieliaus

NEW YORKO OPERETĖS CHORO KONCERTAS

Kai čia rašau "Operetės" choras, tai skaitytojai pagalvos, kad tai mišrus choras, kuris gyvuoja jau bemaž 50 metų. Bet Operetės choro veidas tikrumoje yra visai pasikeitęs — jame beliko tiktai vienos moterys.

Prieš trejus metus, pradėjus organizuoti vyrų chorą, Operetės choro vyrai vienas po kito ėmė stoti į vyrų chorą. Apie šešetas dar vis ateidavo ir į Operetės chorą, bet po Chicagos dainų šventės ir šie atsisveikino su choru.

Beliko likviduoti šį seną vienetą, kurio vienu iš steigėjų buvo Mikas Petrauskas. Chorui vadovavo eilė žinomų dirigentų, surengta daug koncertų, pastatyta operečių. Iki 50 šio choro gyvavimo metų beliko tik metai. Tai moterys, norėdamos pagerbti šį kultūrinį vienetą ir jo steigėjus bei dirigentus, nutarė išsilaikyti ir sudaryti moterų chorą. Atėjus į talką keletai naujų dainininkių (chorą sudaro 25), moterys pakvietė **muziką Mykolą Cibą,** kuris anksčiau buvo vadovavęs chorui, ir pradėjo darbą.

Be reklamos, be didelių propagandinių straipsnių tyliai ir kantriai repetavo nuo rudens ir štai balandžio 15 d. 7 v.v. Maspeth lietuvių piliečių klubo salėje parodys savo pasiektus darbo vaisius.

Be moterų choro dar dalyvauja **Jurgio Petkaičio vadovaujamas choras iš Hartford, Conn., dailiojo žodžio menininkė Irena Veblaitienė iš Elizabeth, N.J., akomponuoja pianistas Aleksas Mrozinskas.**

Tikimės, kad New Yorko lietuvių visuomenė įvertins choro pastangas ir gausiai atsilankys į koncertą.

Visų maloniai lauksime.

Maspetho lietuvių piliečių klubo salė yra netoli V. Atsimainymo parapijos, 69-61 Grand Ave. Pasiekiama Grand St. ir Corona autobusais ir automobiliais.

Korespondentė

JAV Lietuvių Bendruomenės penktos Tarybos rinkimam artėjant

Lietuvių Bendruomenės penktos tarybos rinkimai bus vykdomi gegužės 6-7. Jie vyks rinkiminėmis apygardomis LB apylinkėse lietuvių visuotiniu tiesioginiu, lygiu ir slaptu balsavimu. Balsuoti gali visi lietuviai, sulaukę 18 m. amžiaus ir užsiregistravę savo gyvenamosios vietos LB apylinkėje. Užsiregistruoti galės ir tą pat balsavimo dieną. Balsuoti gali pasirinktinai: asmeniškai, mesdami balsavimo kortelę į balsų dėžę pačioje apylinkės balsavimo būstinėje, arba ją pasiųsdami apylinkės rinkimų komisijai. Rinkikas balsuoja už kandidatus tos rinkiminės apygardos, kurioje jis gyvena. Penktoje rytinio pakraščio rinkiminėje apygardoje bus balsuojama už 7 iš bendro šios apygardos kandidatų sąrašo pasirinktus kandidatus. Kandidatų į tarybą sąrašas spaudoje bus paskelbtas artimiausiu laiku.

LB taryba, kaip vyriausiasis LB organas, renkamas demokratiniu būdu 3 metam. Jai bus patikėtas Liet. Bendruomenės tvarkymas, svarbūs JAV lietuvių, drauge ir visos mūsų išeivijos tautiniai reikalai bei uždaviniai. Iš to ryškėja šių rinkimų didelė reikšmė ir prasmė.

Lietuvių Bendruomenė, kaip visuotinė lietuvių institucija, rūpinasi lietuvybės išlaikymu išeivijoje, lietuvių kultūros puoselėjimu bei ugdymu ir lietuvos nepriklausomybės atstatymu.

L. Bendruomenei visapusiškai stiprėjant ir augant, jos svarbūs uždaviniai taip pat didėja. Labai yra svarbu, kad rinkimuose dalyvautų visi lietuviai, gyvenų penktosios rinkiminės apygardos ribose ir balsuotų už jųjų pasirinktus šios apygardos kandidatus.

Balsuotojų skaičius, be abejo labai priklausys nuo pačių balsuotojų tautinio sąmoningumo ir ryžto. Balsuotojų gausumas bus žymiai didesnis tose LB apylinkėse, kurių valdybos šiuo taip svarbiu laiku rūpestingai sukrus ir visais įmanomais būdais visus savo apylinkės lietuvius skatins balsuoti, o mažiau ryžtingus paragins telefonu arba net ir asmeniškai paveiks. Tai yra svarbi garbinga apylinkių valdybų visuomeniškoji pareiga ir atsakomybė.

Balsuokime patys, paskatinkime balsuoti savo šeimos narius, draugus ir savo pažįstamus. Balsuokime visi — tuo atliksime svarbią lietuvio pareigą lietuvių tautos labui.

J. Šlepetys

Pavasarinė išvyka į Washington, D.C., organizuojama gegužės 20-21. Numatyta aplankyti svarbesnes vietoves sostinėj ir lietuvių Šiluvos koplyčioj atlaikyti mišias. Smulkesnės kelionės žinios bus pranešta vėliau. Kelionės reikalais kreiptis į Darbininko administraciją. Tel. GL 2-2923, vakarais GL 5-7068.

Švč. Trejybės parapijai, Newark, N.J., reikalingas vargoninkas, galįs truputį pagelbėti zakristijoje. Kreiptis į prel. I. Kelmelį, 207 Adams St., Newark, N. J. 07105.

Moteriškų rūbų krautuvei reikalinga moteris, suprantanti moteriškų drabužių siuvimą ir pataisymą. Informacijai skambinti 847-7240.

Ridgewoode gyvenanti šeima ieško moters, kuri galėtų padėti senesnio amžiaus moteriškei trumpesnį ar ilgesnį laiką, ar bent keletą valandų savaitėje. Atlyginimas pagal susitarimą. Informacijai skambinti po 6 val. vak. EV 6-2024.

Woodhavene išnuomojami du butai: vienas butas iš 4 kambarių antrame aukšte ir kitas butas su baldais iš 3 kambarių. Pageidaujama suaugusių pora arba moteris. Skambinti 846-4357.

Woodhavene išnuomojamas didelis kambarys su virtuve. Galima su baldais ir be baldų. Pageidaujama dirbanti moteris. Skambinti vakarais 5-10 val., šeštad. ir sekmad. visą dieną VI 6-1119.

Parengimai New Yorke

Balandžio 15 — New Yorko Operetės choro metinis koncertas Lietuvių Piliečių klubo salėje Maspethe. Pradžia 7 val. vak.

Balandžio 16 — "Lietuvės teismas" Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Rengia Liet. Katalikių Moterų Organizacijų Komitetas. — Pradžia 4 val.

Balandžio 22 — Laisvės Žiburio vakaras Maspetho parapijos salėje.

Balandžio 29 — Paskaita ir meninė dalis Carnegie International Endowment salėje, 345 E. 46 St., Manhattane. Rengia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis — New Yorko skyrius. Pradžia 7 val. vak.

Balandžio 29 — New Yorko Lietuvių Teatro premjeros spektaklis Van Wyck mokyklos salėje, 85-05 144 St., Jamaica, N.Y. Statoma K. Ostrausko "Pypkė" ir A. Landsbergio "Barzda". Pradžia 8 val. vak.

Balandžio 30 — Madų paroda Le Cordon Bleu salėje, 96-01-013 Jamaica Ave., Woodhaven. Rengia parodai rengti komitetas — Dainavos jaunimo stovyklos naudai.

Balandžio 30 — Pabaltijo Moterų Tarybos 20 metų sukakties minėjimas Estų namuose, 243 E. 34 St., Manhattane. Pradžia 3:30 val. p.p.

Gegužės 6 — Pavasario Balius Lietuvių Piliečių klubo salėje Maspethe. Rengia New Yorko vyrų oktetas.

Gegužės 6 — Moterų Vienybės balius Knights of Columbus salėje — 616 Jamaica Ave., Brooklyne.

Gegužės 7 — Lituanistikos stipendijos kultūrinė popietė Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne. Rengia Liet. Katalikių Moterų Kultūros Draugija. Pradžia 4 v. popiet.

Gegužės 13 —Pavasario balius Maspetho parapijos salėje. Rengia New Yorko skautams remti komitetas.

Gegužės 20 — Pavasario pobūvis Forest Hills Inn, Forest Hills, N.Y. Rengia New Yorko Akad. Skautai.

Gegužės 27-28 — Lietuvių Fronto Bičiulių Rytų apygardos suvažiavimas. Geg. 27 — Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne, o geg. 28 — Atsimainymo parapijos salėje Maspethe.

Birželio 3 — Pavasario balius Maspetho parapijos salėje. Rengia Lietuvos Vyčių Great Necko kuopa No 109.

Birželio 9-11 — Skulpt. Petro Vaškio skulptūros ir keramikos paroda Maspetho lietuvių parapijos salėje Maspethe. Rengia New Yorko lietuviams skautams remti komitetas.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir Kultūros vadovui Kęstučiui Miklui, 71 Farmers Ave., Plainview, N. Y. 11803; tel. 516 WE 5-0896.

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvos laisvės varpas suskambės So. Bostone. Čia neperdėjimas, o tikra tiesa. Broliai Matuzai, filmuodami vasario 16 d. iškilmes Kaune 1938 metais, užrekordavo Amerikos lietuvių dovanoto laisvės varpo skambėjimą. Šie garsai su vaizdais pirmą syki prabils po 29 metų. Ši filmo dalis su tautine olimpijada, Lietuvos kariuomenės įžengimu į Vilnių ir kitais nepriklausomos Lietuvos vaizdais bus rodomi lietuvių piliečių klubo salėje balandžio 23 sekmadienį, 3 val. popiet. Bostono ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti, nes šie filmai kitur nebus rodomi.

Bostono Modernio Teatro spektaklin balandžio 1 atsilankė apie pusantro šimto. Žmonės už įėjimo bilietą (2.50 dol.) turėjo teisės pasirinkti ir po lituvišką knygą. Tuo buvo paremta lietuviška knyga. Tą vakarą suvaidinta Jean Giraudoux komedija "Apolonas iš Belako" ir Algirdo Landsbergio "Sudie, mano karaliau". Režisorė Beatričė Kerbelienė. Vaidino: Stasys Durickas, Laima Jakutytė, Norbertas Lingeraitis, Algis Lapšys, Algis Starinskas, Henrikas Čepas, Juozas Venckus, Gintaras Karosas, Kazys Barūnas, Teresė Durickaitė, Helmutas Lingertaitis ir Giedrė Karosaitė.

Jaunimo metų komitetas Lietuvių Fondui paskyrė 100 dol. Pirmiausia tie pinigai buvo skirti komiteto pirmininko Česlovo Kiliulio kelionei į P. Amerikos lietuvių kongresą, bet jis tais pinigais nepasinaudojo.

LB Bostono apylinkės metinis susirinkimas buvo kovo 31. Padaryta veiklos ir piniginės apyskaitos. Valdyba perrinkta ta pati, revizijos komisija irgi liko ta pati. Prie apylinkės buvęs jaunimo metų komitetas sudarys jaunimo sekciją. Į Bendruomenės Tarybą kandidatais išstatomi: S. Griežė-Jurgelevičius, O. Ivaškienė, J. Kapočius ir dr. B. Matulionis..

Parduodamas vienos šeimos namas So. Bostone, netoli pliažo. Telef. AN 8-3386.

Paieškoma Ona Skesonienė, gyvenusi Utenos apskrity, Mokilių kaime. Pranešti Jonui Gaižučiui, 84-07 96th. St., Woodhaven, N.Y. 11421.

Parapijos metiniai pietūs-reunion bus gegužės 14 d. 5 v. lietuvių piliečių draugijos salėje. So. Bostone. Rengimo komiteto pirmininku yra kun. A. Janiūnas. Stalai bus numeruoti. Galima iš anksto užsisakyti stalus.

Bostono lietuvių teatras gegužės 6 d. 7 v.v. So. Bostono aukšt. mokyklos salėje vaidina P. Vaičiūno "Nuodėmingą angelą". Režisuoja Aleksandra Gustaitienė.

A. a. dail. Viktoro Andriušio laidotuvių proga vietoje gėlių suaukota 371 dol., iš jų Lietuvių Fondui paskirta 260 dol., Vasario 16 gimnazijai 90 dol. ir likutis — kitom organizacijom.

Lietuvių Fondo Bostono vajaus komitetą sudaro: prel. P. Jūras, teis. J. Vembrė ir inž. J. Rasys — garbės komitetas; vajaus komitetas: A. Skudzinskas — pirm., P. Kalvaitienė — sekr., B. Paliulis — ižd. ir vajininkai: D. Giedraitis, St. Griežė-Jurgelevičius, Č. Kiliulis, M. Šimavičius, B. Utenis, A. Vileniškis ir F. Zaleskas. Komitetas išleido atsišaukimą, kuriame pateikia Lietuvių Fondo reikalu visas informacijas, ir prašo visus lietuvius tapti Lietuvių Fondo nariais. Nariu tampama, įmokėjus šimtą dolerių.

Labdaros pietūs arkivysk. Matulaičio vardo senelių prieglaudai paremti bus balandžio 16 d. 5 v. Sheraton Bostono viešbutyje, Prudencial centre. Norintieji gali sudaryti grupes. Stalai — 8 asmenims. Programą atliks jauna solistė Violeta Balčiūnienė, akomponuoja Jeronimas Kačinskas.

Vaikų popietę Bostono Moterų klubas surengė balandžio 2 Tautinės S-gos namuose. Buvo programėlė, atsilankė Velykų bobutė, vaikai riedinėjo margučius. Moterų klubas parengė popietę labai gražiai. Gaila, kad tik kelios motinos atsivedė savo vaikučius.

Liucija Burokas ir Steponas Roklan, Jr. savo tėvų — Elenos ir Stepono Roklan atminimui, rekomenduojant advokatui John J. Grigaliui, paaukojo 2000 dol. arkivysk. Matulaičio vardo senelių namuose kambario įrengimui.

Darbininkas naujai yra gaunamas prie bažnyčių Brocktone ir So. Bostone. Parapiečiai, kurie nėra užsisakę Darbininko, kviečiami pasiimti išeinant iš bažnyčios. Darbininko paskiras numeris kaštuoja 10 centų. Susipažinimui duodama dovanai.

Bostono Jaunimo metų komiteto dalis paskutiniame posėdyje. Iš k. į d. Henrikas Čeras, Irena Veitienė, Algis Martišauskas ir Jonas Vizbaras. Trūksta Česlovo Kiliulio, Algio Lapšio ir Juozo Venckaus.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

Alfred W. Archibald, President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš $125,000,000.

Current dividend 4¾% on all accounts.

Dabar moka 4¾% už visų rūšių taupomus pinigus.